103

5

یشیل شاص

یکرمی دردنجی سوز

بسم الله الرحمن الرحيم

يكرمى دردنجى سوز

بش دالدر . دردنجى داله دقت وبشنجى داله

ياپيشه چوق ميوه لرى آل :

[دقت]

اوچنجى دال هم قولاى هم گوزلدر. الك اول

دردنجى دال وبشنجى دال اوقونسه دها اييدر.

بو رساله وبالخاصه ايكنجى دالى اهل علمه واهل دقته

خصوصيدر. هركس هر دالى بيلهمز وهر مسئله سندن

استفاده ايدهمز فقط هيچ كيمسه يوقدر كه بونك بر دالندن

استفاده سى بولونماسون :

مؤلفى

بديع الزمان سعيد النورسى

تاريخ تأليفى

١٣٤٥ هـ.

انساده تصحيح ايدلمشدر

[یگرمی دردنجی سوز]

بسم الله الرحمن الرحيم : اَللّٰهُ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى]

شو آيت جليله نك شجرهٔ نورانيه سنك چوق حقيقتلرندن بر حقيقتنه
بش دالله اشارت ايده‌رز [برنجی دال] ناصلكه بر سلطانك كندی
حكومتنك دائره لرنده آيری آيری عنوانلری ورعيتنك طبقه لرنده باشقه
باشقه نام و وصفلری و سلطنتنك مرتبه لرنده چشيد چشيد اسم وعلا
متلری واردر. مثلا عدليه دائره سنده حاكم عادل وملكيه ده سلطان
وعسكريه ده قوماندان اعظم وعلميه ده خليفه وهاكذا قياساً
سائر اسم وعنوانلرينی بيله‌رك آكلارسك كه بر تك پادشاه سلطنتنك
دائره لرنده وطبقات حكومت مرتبه لرنده بيك اسم وعنوانه صاحب
اولابيلير كويا او حاكم هر بر دائره ده شخصيت معنويه حيثيتيله وتلفونيله
موجود وحاضردر. بولنور بيلير وهر طبقه ده قانونيله نظاميله ممثليله
مشهود وناظردر. كورر وكورونور وهر بر مرتبه ده پرده آرقه سنده
حكميله علميله قوتيله متصرف وبصيردر اداره ايدر. اويله ده ازل
وابد سلطانی اولان رب العالمين ايچون ربوبيتك مرتبه لرنده آيری
آيری فقط بربرينه باقار شأن ونامری والوهيتك دائره لرنده

باشقه باشقه فقط بربری ايچنده كورونور اسم ونشانلری وحشمتلی
اجرآتنده آيری آيری فقط بربرينه بڭزر تجلی وجلوه لری وقدرتنك
تصرفاتنده باشقه باشقه فقط بربرينی احساس ايدر عنوانلری واردر
وصفاتلرينك تجلياتنده باشقه باشقه فقط بربرينی كوسترر مقدس ظهو
راتی واردر وافعالنك جلوه لرنده چشيد چشيد فقط بربرينی اكمال ايدر
حكمتلی تصرفاتی واردر. ونقاشلرك صنعتنده چشيد چشيد فقط بربرينی تماشا
ايدر حشمتلی ربوبيتی واردر. بونكله برابر كائناتك هر بر عالمنده هر
بر طائفه سنده اسمای حسنادن بر اسمك عنوانی تجلی ايدر. او اسم
او دائره ده حاكمدر باشقه اسملر اوراده او حاكم اولان اسمك ضمننده بو
لونورلر. هم مخلوقاتك هر بر طبقه سنده آز چوق كوچوك وبيوك.
خاص وعام هر برسنده خاص بر تجلی خاص بر ربوبيت خاص بر اسمك
جلوه سی واردر. يعنی او اسم هر شيئه محيط وعام اولديغی حالده اويله
بر قصد واهميتله بر شيئه توجه ايدر كويا او اسم بالكليه او شيئه خاصدر
هم بونكله برابر خالق ذوالجلال هر شيئه ياقين اولديغی حالده يتمش بيكه
ياقين نورانی پرده لری واردر. مثلا سكا تجلی ايدن خالق اسمك سنك
مخلوقيتكده كی جزئی مرتبه سندن طوت تا بوتون كائناتك خالقی اولان

مرتبهٔ کبرای و عنوان اعظمه قدر، نقدر پرده‌لر بولندیغنی قیاس ایده بیلیر
سڭ. و حتی بوتون کائناتی آرقه‌ده براقمق شرطیله مخلوقیتڭ قاپوسنده
خالق اسمنڭ منتهاسنه یتیشرسڭ دائرهٔ صفاته یناشیرسڭ. مادام
پرده‌لرڭ بر برینه تماس ایدر پنجره‌لری وار، و اسملر بربری ایچنده کورو
نیور، و شئونات بربرینه باقار، و تمثیلات بربری ایچنه کیرر، و عنوانلر بربرینی
احساس ایدر، و ظهورات بربرینه بڭزر، و تصرفات بربرینه یاردم ایدوب اتمام
ایدر، و ربوبیتڭ متنوع تربیه‌لری بربرینه امداد ایدوب معاونت ایدر.
البته کرکدر که جناب حقی بر اسم، بر عنوانله بر ربوبیتله و هکذا طانیسه
باشقه عنوانلری و ربوبیتلری شأنلری ایچنده انکار ایتمسون. بلکه هر
بر اسمڭ جلوه‌سندن سائر اسمایه انتقال ایتمزسه ضرر ایدر. مثلا
قدیر و خالق اسمنڭ اثرینی کورسه علیم اسمنی کورمزسه غفلت و طبیعت
ضلالتنه دوشه بیلیر. بلکه لازم کلیرکه اوڭ نظری دائما قارشوسنده
[هو هو الله] اوقوسون کورسون. اوڭ قولاغی هر شیدن [قل هو الله
احد الله الصمد] دیکله‌سین ایشیتسین. اوڭ لسانی [لا اله الا
هو بر مبدأ عالم] دیسون اعلان ایتسون. ایشته قرآن حکیم [الله
لا اله الا هو له الاسماء الحسنى] فرمانیله ذکر ایتدیکمز حقیقته اشارت ایدر.

اکر یوکسك حقیقتلری یاقیندن تماشا ایتمك ایسترسه‌ڭ کیت فیرطنه‌لی
بر دکزدن و زلزله‌لی بر زمیندن صور: نه دیورسڭ؟ البته [یا جلیل
یا جلیل یا عزیز یا جبار] ایشیده‌جکسین. و صوکره دکز ایچنده
و زمین ایچنده رحمت و شفقتله تربیه ایدیلن کوچوك حیوانلردن صور:
نه دیورسکز؟ البته یا جمیل. یا جمیل. یا رحیم [حاشیه]: یا رحیم دیه‌جکلر.
سمایی دیکله ناصل یا جلیل ذو الجلال دیور. و ارضه قولاق ویر ناصل
یا جمیل ذو الجمال دیور. و حیوانلره دقت ایت ناصل یا رحمن یا رزاق
دیورلر. بهاردن صور، باق ناصل یا حنان یا رحمن یا رحیم یا کریم
یا لطیف یا عطوف یا مصور یا منور یا محسن یا مزین] کبی چوق اسمالری
ایشیده‌جکسڭ. و انسان اولان بر انساندن صور، باق بتون اسمای حسنای

[حاشیه] حتی بر کون کدیلره باقدم یالکز یمکلرینی ییوب اوینادیلر یاتدیلر خاطرمه
کلدی ناصل بو وظیفه‌سز جاناوارجقلره مبارك دینیلر صوکره کیجه یاتمق ایچون.
اوزاندم باقدم او کدیلردن بریسی کلدی یاصدیغمه دایاندی آغزینی قولاغمه
کتیردی صریح بر صورتده [یا رحیم، یا رحیم یا رحیم یا رحیم] دیه‌رك
کویا خاطره کلن اعتراض و تحقیری طائفه‌سی نامنه رد ایدوب یوزمه چارپیوردی
عقلمه کلدی عجبا شو ذکر بو فرده مخصوصمیدر یوقسه طائفه‌سنه عام میدر
و ایشیتمك بنم کبی بر حقسز معترضه منحصرمیدر یوقسه هرکس دقت ایتسه بر درجه

٩٩

اوقویور. وجبهه‌سنده یازیلی سنده دقت ایتسه‌ك اوقویه بیلیرسك کویا
کائنات عظیم بر موسیقه ذکریه در. اك کوجوك نغمه اك کوزل نغماته قا
یشدقله حشمتلی بر لطافت ویریور. وهکذا قیاس ایت فقط جنداڭ
انسان بوتون اسمایه مظهردر. فقط کائناتك تنوعی وملائکه‌نك
اختلاف عباداتنی انتاج ایدن تنوع اسماء انسانلرك دخی بر درجه‌ده
تنوعنه سبب اولمشدر. انبیانك آیری آیری شریعتلری اولیانك بشقه
بشقه طریقتلری اصفیانك جشد جشید مشربلری شو سردن نشئت ایتمشدر.

۹۹
استیده بیلیرمی صوکره صاحلینه بشقه کدیلری دیقله دم جنداڭ اونك
کبی صریح دکل فقط منوالك درجه ده عینه ذکری تکرار ایدیورلر بدابیده
حزحزلری مرمرلری آرقه سنده یا رحیم قرقه ایدیلر کیت کیده حزحزلری
مرمرلری عینه یا رحیم اولور. مخرجسز فصیح ذکرحزینه اولور آغزینی قاپار.
کوزل یا رحیم حکیم یا [illegible] اخوانلره حکایه ایتدم اونلر دخی دقت ایتدیلر
بر درجه استشعیورز دیدیلر صکره قلبمه کلدی عجبا شو اسمك وجه تخصیصی
ندر. نه ایچون انسان شیوه سیله ذکر ایدرلر حیوان لسانیله ایتمیورلر.
قلبمه کلدی شو حیوانلر چوجوق کبی نازدار ونازك وانسانه قارشیوه
بر ارقداشه اولدیغندن چوقده شفقت ورحمته محتاجدرلر. اوقشاندیغی
خوشلرینه کیدن تلطیفاتی کوزلکلری زمان اوقتقته برحمتداولارده
کلایك ایتك خلاقه اولارده اسبابی بر قوت بالکز کندی رحمتك
۹۹
خالق

مثلا: عیسی علیه السلام سائر اسما ایله برابر قدیر اسمی اونده
داها غالبدر. اهل عشقده ودود اسمی واهل تفکرده حکیم اسمی
داها زیاده حاکمدر. ایشته بو اصل اکر بر آدم هم خواجه هم ضابط
هم عدلیه کاتبی هم ملکیه مفتشی اولسه اونك هر بر دائره ده بر
نسبتی بر وظیفه سی بر خدمتی بر معاشی بر مسؤلیتی بر ترقیاتی
بر موفقیتسزلکنه سبب بر دوشمانی ورقیبلری اولیور. وپادشاه
قارشو چوق عنوانلرله کورونور وکورور. وچوق لسانلر ایله اوندن
مدد ایستر. دائره‌لرینك چوق عنوانلرینه مراجعت ایدر. ودوشمانلرك
شرندن قورتولمق ایچون معاونتی چوق صورتلرله طلب ایدر. اویله ده
چوق اسمایه مظهر وچوق وظیفه‌لرله مکلف وچوق دوشمانلره مبتلا
اولان انسان مناجاتنده استعاذه سنده چوق اسملری ذکر ایدر. ناصلکه
نوع انسانك مدار فخری واکمل حقیقی انسان کامل اولان
محمد علیه السلام جوشن الکبیر نامنده کی مناجاتنده کی بیك بر اسمیله
آتشدن استعاذه ایدیور. ایشته شو سردندر که سوره قل اعوذ برب الناس

۹۹ رحمتی کندی عالمنده اعلان ایله نوم غفلتده اولان انسانلری ایقاظه
ویا رحیم نداسیله کیمدن مدد کلیر وکیمدن رحمت کلیر اسباب [illegible] ستاره اغطا
ایت ایدرلر

ملك الناس اله الناس من شر الوسواس] ده اوچ عنوان ايله
استعاذه‌یی امر ایدیور. و بسم الله الرحمن الرحیم ده اوچ اسمله
استعاذه‌یی گوستریور. [ایکنجی دال] چوجه اسرارك اواخنا-
رینی تضمن ایدن ایکی سری بیان ایدر. [برنجیسی] اولیانه ایچون
اصول ایمانیه ده اتفاقه ایتدکلری حالده مشهوداتنده کشفیاتلرنده
چوجه تخالف ایدیورلر. شهود درجه‌سنده کشفلری بعضاً خلاف واقع
و مخالف چوجه چیقیور. هم نه ایچون اهل فکر و نظر هر بری قطعی برهان
ایله چوجه تلقی ایتدکلری افکارلرنده بربرینه منافی برصورتده حقیقی
گوریورلر. بو حقیقت نه ایچون چوجه نظره گلیور. [ایکنجی سر] انبیاء
سالفه نه ایچون حشر جسمانی‌یی برقسم ارکان ایمانیه ده بر درجه مجمل
براقشلر قرآنکی تفصیلات ویرمه مشلر چوکره امتلرندن ایلروده او مجمل
اولان ارکانی انظارنیه قدر گتمشلر هم نه ایچون حقیقی عارف اولان
اولیانك برقسمی یالکز توحیده ایلری گتمشلر حتی درجهٔ حق الیقینه قدر
گتدکلری حالده برقسم ارکان ایمانیه اونلرك مشربلرنده بك آز و مجمل برصو
رتده گورونیور. حتی اولك ایچوندر که اونلره تبعیت ایدنلر ایلروده او ارکان
ایمانیه‌یه لازم اولان اهمیتی ویرمه مشلر حتی تعصبلر صایمشلر مادام بوتون
ارکان ایمانیه‌نك انکشافنده حقیقی کمال بولنور. نه ایچون اهل حقیقت.

بعضیسنده چوجه ایلری و برقسمنده چوجه گری قالمشلر حالبوکه بوتون
اسمانك مرتبهٔ اعظمیسنك مظهری و بوتون انبیانك سروری اولان
رسول اکرم علیه الصلاة والسلام و بوتون کتب مقدسه‌نك رئیسی
انوری اولان قرآن حکیم بوتون ارکان ایمانیه‌یی واضح برصورتده
بك جدی بر افاده ده و قصدی بر طرزده تفصیل ایتمشلردر. اوت چونکه
حقیقتده حقیقی کمال اتم ادیله در. ایشته شو اسرارك حکمتی شودر که
انسان جندان بوتون اسمایه مظهر و بوتون کمالاته مستعددر. لاکن افقد-
آرزولری
ری جزئی اختیاری جزئی استعدادی مختلف عنصرلری متفاوت اولدیغی
حالده بیکلر پرده‌لر برزخلر ایچنده حقیقت تحری ایدر. اونك ایچون بو
حقیقتك کشفنده و حقك شهودنده برزخلرده تابه ده شبور بعضیلر
برزخدن گچمیورلر قابلیتلر بشقه بشقه اولیور. و بعضیلرك قابلیتی بعض
ارکان ایمانیه‌نك انکشافنه منشأ اولامیور. هم اسمانك جلوه‌لرینك
نظرلری مظهره گوره تنوع ایدیور. آیری آیری اولیور. بعض مظهرده بر اسمك
تام جلوه‌سنه مدار اولامیور. هم کلیت جزئیت و ظلیت و اصلیت اعتباریله
جلوهٔ اسماء بشقه بشقه صورت آلیور. بعض استعداد جزئیتدن گچمیور. و
گولگه‌دن چقامیور. و استعداده گوره بعضاً بر اسم غالب اولیور. یالکز
کندی حکمنی اجرا ایدیور. او استعداده اونك حکمی حکمران اولیور. ایشته

شو دورت رساله و شو کتابک حقیقتی أسرارلی و کنیش حقیقتی ایله بر درجه
قاپیشور بر تمثیل ایله بعضه أشارتلر ایدیور. مثلا زهره نامیله نقشلی
بر چیچک و قمره عاشق حیاتلی بر قطره و کونشه باقان صفوتلی بر رشحه
لی فرض ایدیورز که هر بریسنک بر شعوری بر کمالی وار. و او کماله
بر اشتیاقی بولیور. شو اوچ شیده جوجه حقیقتلره اشارت ایتدکلری بر
نفس و عقل و قلبک سلوکلرینه اشارت ایدر. و اوچ طبقه أهل
حقیقته مثالدر. [برنجیسی] أهل فکر و أهل ولایت أهل نبوتک
اشارتیدر. [ایکنجیسی] جسمانی مجاهدات ایله کمالنه سعی ایدوب حقیقته
کیدنلری و نفسک تزکیه سیله و عقلک استعمالیله مجاهده ایتدکله
حقیقته کیدنلری و قلبک تصفیه سیله و ایمان تسلیمیله حقیقته
کیدنلرک مثاللریدر. [اوچنجیسی] أنانیتی براقیبان و آثاره دالان دنیا
لکن استدلال ایله حقیقته کیدن و علم و حکمتله و عقل و معرفتله حقیقتی
ارایه کیدن و ایمان و قرآن ایله و فقر و عجز ایله حقیقته جاذبه
کیدن آیری آیری استعدادده بولنان اوچ طائفه‌نک حکمت اختلاف
لرینه اشارت ایدن تمثیللردر. ایشته شو اوچ طبقه‌نک ترقیاتنده
کی سره و کنیش حکمتی [زهره، قطره، رشحه] عنوانلری آلتنده

بر تمثیل ایله بر درجه کوستره جکمز. مثلا کونشک کندی خالقنک
اذنیله و أمریله اوچ جهتده تجلیسی و انعکاسی و افاضه‌سی وار.
بریسی چیچکلره، بریسی قمره و سیاره‌لره، بریسی شیشه و صوکبی پارلاقلره
ویردیکی آیری آیری انعکاسلردر. برنجیسی اوچ طرزده در. بری کلی
و عمومی بر تجلی و انعکاسدر که بتون چیچکلره بردن احاطه (افاضه) ایدر.
بریده خاصی بر تجلیدر که هر بر نوعه کوره بر خصوصی انعکاسی واردر.
بریده جزئی بر تجلیدر که هر بر چیچکک شخصیتنه کوره بر افاضه ایدر.
شو تمثیللر او قوله کوره در که چیچکلرک صوسلی رنکلری کونشک ضیا
سنده‌کی یدی رنکک استحاله انعکاسیه‌سندن نشئت ایدیور.
و بو قوله کوره چیچکلر دخی کونشک بر چشید آینه‌لریدر. [ایکنجیسی]
کونشک قمره سیاره‌لره خالق جل جلالک اذنیله ویردیکی نور و فیضدر.
شو کلی و کنیش فیض و نوردن صوکره قمر او ضیانک کولکه‌سی حکمنده
اولان نوری کونشدن کلی بر صورتده استفاده ایدر. صوکره خصوصی
بر طرزده دکزلره و هوایه و پارلاق طوپراغه و بر صورتده جزئیه ده
دکزلک قباریقلرینه و طوپراغک شفافلرینه و هوانک ذره‌لرینه
افاده و افاضه ایدر. [اوچنجیسی] کونشک أمر الهی ایله جو هوایی

دکزك يوزلرینی بر آیینه ایده رك صافی وکلّی وکولکه‌سز بر انعکاسی
وار. چونکه او کونش دکزك قبارجقلرینه وصویك قطره لرینه وهوا
نك رشحه لرینه وقارك شیشه جکلرینه هر برینه بر جزئی عکسنی.
بر کوچوك تمثالنی ویریور. ایشته کونشك هر چیچکه وقطره مقابل
هر قطره‌یه هر بر رشحه‌یه هدکور. اوچ جهتده ایکنشی طریقه ایله توجه
واحاطه‌سی واردر. [برنجی طریقه] بالاصاله طوغریدن طوغری‌یه بر جزء
حجابسزدر. شو یول نبوّتك طریقنی تمثیل ایدر. [ایکنجی یول] بر حائل
توسط ایدر. آیینه ومظهرلرك قابلیتلری شمسك جلوه لرینه بر رنك
طاقیور. شو یول ایسه ولایت مسلکنی تمثیل ایدر. ایشته ذهره قطره رشحه
هر برینی اولکی یولده دیه بیلیرکه بن عموم عالمك کونشنك بر آیینه سی یم
ایکنجی یولده اویله دیه مز بلکه بن کندی کونشمك آیینه سی یم ویاخود
نوعمه تجلی ایدن کونشك آیینه سی یم. چونکه کونشی اویله طانیور. بوتون:
عالمه باقان بر کونش کورمیور. حالبوکه او شخصك ویاخود نوعنك ویا :
جنسنك کونشی طانیر. بر برزخ ایچنده محدود بر قید آلتنده اوکا کوریور.
حالبوکه قیدسز بر شخص مطلوب کونشك آثاری او مقید کونشده ویرمیور.
چونکه بتون یریوزینی ایصیتمق تنویر ایتمك عموم نباتاته حیواناتك حیاتلرینی

تحریك ایتمك وسیاری اطرافنده دوندرمك کبی حشمتلی اثرلر او ظاهره قید
ویرزخ ایچنده کوردیکی کونشده شهود قلبی ایله ویره‌میور. بلکه او آثار ـ
عجیبه‌یی اکر شعورلی فرضه ایتدیکمز اوچ شئ او قید آلتنده کوردیکی کونشه
ویرسه ده صرف عقلی وایمانی بر طرزده وار دمقید) عینه مطلوب اولدیغنی
بر تسلیمیت ایله ویره بیلیر. فقط او انسانکی عقللی فرضه ایتدیکمز ذهره قطره
رشحه شو حکملری یعنی بیوك آثاری کونشلرینه اسناد ایتملری عقلیدر.
شهودی دکل. بلکه بعضاً حکم ایمانیلری شهودکورنیلرینه مصادمه ایده رك بیك
کوچلکله ایناننه بیلیرلر. ایشته (حقیقته طارکلوك وبعض کوشه لرنده حقیقتك
اعضالری کورونن وحقیقتلر قاریشیر) شو تمثیل ایچنه اوجمزده کیرملیز اوجمزده
کندیمزی ذهره قطره رشحه فرضه ایده جکز. بز اونلرده فرضه ایتدیکمز شعور
کاهی طلبیور. بز عقللری دخی اونلره قاتمالی یز. یعنی اونلر مادی کونشلرندن حاصل
فیضی الیورلر. بز ده معنوی کونشمزدن اویله آلیورز. اکلامالی یز. ایشته
سن ای دنیایی [illegible] مادی یاته توغل ایدن ونفسی کثافت پیدا
ایدن آرقداشم سن ذهره اول ناصلکه او ذهره چیچکی ضیاء شمسدن انحلال ایتمسه
بر رنك آلیور. واو بر رنك ایچنده شمسك تمثالنی قاریشدیروب کندینه زینتلی
بر صورت کیدیریور) سنك استعدادك دخی اوکا بکزر. هم شو اسبابه طالعه

أسکی سعیدکی مکتبلی خلیوق ایسه خمره عاشق قطره اولسونکه خمر گونشدن
آلدیغی ضیا ظلّنی اوکا ویر. و اونک گوز بببه کنده بر نور ویر. اوده اولور.
ایله یاپار. فقط او قطره اولور. ایله یالکز حمری گورور. گونشی گورەمز بلکه
ایمانی ایله گوره بیلیر هم شو هر شیئ طوغرودن طوغرویه جناب حقدن بیلیر
أسبابی بر پرده تلقی ایدن فقیر آدم اوده رشحه اولسون اویله بر رشحه که کندی
ذاتنده فقیردر. هیچ بر شیئ یوقدر که اوکا دایانور. زهره کبی کندینه گوز. ویسون
هیچ بر رنکی یوقدر که اونکله گورونسون. بشقه شیلرده طانیمایور که اوکا توجه
ایتسون خالص بر صفوتی وار که طوغریدن طوغری به گونشک تمثالی گوزبیکنده
صاقلایور. شمدی مادام بز بو اوچ شی برینه گلدک کندیمزه باقمالی یز بز ده
نه وار نه یاپیا جکز. ایشته باقیورزکه بر ذات کریم احسانیله بزی غایت درجه
ده تزیینه و تنویر و تربیه ایدیور. انسان ایسه احسان ایدەنه پرستیش
ایدر. پرستیش ایدن پرستیشه لایق اولان قربیت ایستر و گورمک طلب
ایدر. اویله ایسه هر بریمز استعدادیمزه گوره او محبت جاذبه سیله سلوک
ایده جکز. ای زهره مثال سن کیدیورسک حفظ جهت اول رحمکیت ایشته
کندک ترقی ایده ایده تا بر مرتبهٔ کلیه یه گلدک گویا بتون جهتلرله حکمنه گلدک
حالبوکه زهره کشف بر آینه در. اونده ضیاده کی یدی رنک انحلال و

انکسار ایدر. شمسک عکسی گزلرسه سن وجودیکک گونشک یوزینی گورمکده
موحجب اولاماز سک چونکی قیدلی اولان رنکلر خصوصیتلر طاعدیور. بر ده
حکوب گوستره جیور. سن شو حالده صورتلرک بر زحلرک اورته یه گیرمەسیله
تشعشع ایدن فرقدن قورتولاماز سک. لاکن بر شرط ایله قورتولا بیلیر سک
که سن کندی نفسکک محبتنه طالمه اولان باشکی قالدیرسک و نفسک محاکه
ایله تلذذ و افتخار ایدن نظریکی حکم سک گوک یوزنده کی گونشه یوزینه
آته سک هم باشه آشاغی جلب ایده جون طوپراغه بقان یوزیکی یوقاریده
کی شمسه چویره سک چونکی سن اونک آیینه سی سک وظیفهک آیینه دارلقدر.
بیلمک بیلمه سک جزئیهٔ جهت قاپوسی اولان طوپراقه طرفندن سنک بر
قلک طله حکدر. [اوت ناصل بر جیجک گونشک کوچوک بر آیینه سیدر. شو قوجه
گونشده دخی گوک یوزنده گونده شمسی اره لیبک نور اشعه ده تجلی ایدن بر لمعه نک
قطره مثالی بر آیینه سیدر. ای قلب انسانی سن ناصل بر گونشک آیینه سی اولدیغکی
بوندن بیل] بو شرطی باید قدن صکره ده کمالکی بولورسک فقط گونش نفس
الامرده ناصلسه اویله گوره مزسک او حقیقی جمیلاجه آکلامازسک بلکه
سنک صفتلریکک رنکلری اوکا بر رنک ویرر و کشافتلی دوربینک بر صو
رت طاقار. و قیدلی قابلیتک بر قید آلتنه آلیر] شمدی سن دخی ای قطره

ایچنه کیرن حکیم فیلسوف سنك قطرهٔ فکرك دوربینیله فلسفه‌نك نردبانیله
تا فجره قدر ترقی ایتدك فجره کیردك باجه فجر کلدی ذاتنده کثافتلی ظلما
تلیدر. نه ضیاسی وار. نه حیاتی سنك سعیك بیهوده علمك فائده‌سز
کندیسی یأسك ظلماتندن وکیمسه‌سزلکك وحشتندن وارواح خبیثه‌نك
ازعاجاتندن واو وحشتك دهشتندن شو شرطلر ایله قورتولابیلرسك
که [طبیعت کیجه‌سنی ترك ایدوب حقیقت کونشنه توجه ایتمك و یقیناً ایمان
ایتمك که شو کیجه یولدزلری کوندوز کونشنك ایشیقلرینك کولکه‌لریدر. بو شرطی
یاپدقدن صوکره سن کمالکی بولورسك. فقیر ومظلم قمر یرینه حشمتلی،
کونشی بولورسك. فقط سنده حق اوته‌کی آرقداشك کبی کونشی صباحی کوره‌مز
سك بلکه سنك عقلك وفکرك انسیت والفت ایتدکلری پرده‌لر آرقه‌سنده
وعلم وحکمتك نسج ایتدیکی حجابلرك خلفنده و قابلیتك ویردیکی بر رنك ایچنده
کوره بیلرسك] ایشته بو تمثال اوچنجی آرقداشکز که هم فقیر وهم زنکین در.
کونشك حرارتیله جابوجه تبخر ایدر. انانیتی براقیر بخار اولور هوایه چیقار. ایچنده
کی ماده کثیفه نارعقلیه آتشه آلیر ضیا ایله نوره دونر. او ضیانك جلوه‌لرندن
کلن بر شعاعله بالیشر ییناشیر) سن ای بو تمثال مادام طوغریدن طوغری‌یه،
کونشه آیینه دکلمه ایدیورسك سن هانکی مرتبه‌ده بولونورسك بولون عینیله

قارشی عین الیقین بر طرزده صباحی باقیله‌جق بر دلیك بر پنجره بولورسك
هم او شمسك آثار عجیبه‌سنی اوکا ویرمکده مشکلات حکمیه حکمك اوکا آیینه
حشمتلی او صاحبی ترددسز ویره بیلرسك سلطنت ذاتیه سنك دهشتلی آثاری
اوکا ویرمکده هیچ بر شئ سنك الکی طوتوب اویدمز ذاتکه مرئی‌سی نه بر خلقك
خارقیتی نه قابلیتلرك قیدی نه آیینه‌لرك کوچکلکی سنی شاشیرتماز خلاف
حقیقته سوق ایتمز. چونکه سن صباحی خالقی طوغریدن طوغری‌یه اوکا باقدیغك
ایچون آلدانمیشلکله مظهرلرده کورونن وآیینه‌لرده مشاهده اولونان کونشه دکل
بلکه بر نوع جلوه‌لریدر. بر جنسیدر. بر ظلی عکسلریدر. چونکه او عکسلر اونك عنوانلریدر.
فقط بتون آثار حشمتی کوستره‌میورلر. ایشته شو حقیقتله قایشیق تمثیلده بویله
باشقه باشقه اوچ طریقله کماله کیدیلر. واو کمالاتك مزایاسنده و مرتبه‌سنده
دك تفصیلاتنده بشقه بشقه درلر. فقط نتیجه‌ده وحقه اذعانده وحقیقته تصدیقده
اتفاق ایدرلر. ایشته لا اصل بر کیجه آدمی که هیچ عینه کونشه کوره‌مسه یالکز [آلی]
آیینه‌سنده بر کولکه‌سنی کوریور. کونشه محوض حشمتلی ضیائی دهشتلی حادثه‌لی
عقلنه صیغدیره‌میور. بلکه کورنلره تسلیم اولوب تقلید ایدیور. اونلرده وراثت
احمدیه ایله قدیر ومحیی کبی اسملرك مرتبهٔ عظماسنه یتشه‌مز حشر اعظمی
وقیامت کبرایی تقلیدی اوله‌رق قبول ایدر. عقلی بر مسئله دکلدر دیر چونکه

حقيقت حشر وقيامت اسم أعظمك وبعض أسمانك درجهٔ أعظمنك مظهريدر.
كيمك نظرى اورايه چيقمازسه تقليده مجبوردر. كيمك فكرى اورايه گيرسه
حشر وقيامتى گجه گوندوز قيش بهار درجه سنده قولاى گورور. اطمئنان قلب
ايله قبول ايدر. ايشته شو سردندر حشر وقيامتك أك اعظم أك أكمل تفصيلاتله
قرآن ذكر ايديور. و اسم أعظمك مظهرى اولان پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام
درس ويريور. واسكى پيغمبرلر ايسه حكمت ارشادك اقتضاسيله بر درجه بسيط
وابتدائى بر حالده اولان امتلرينه حشرى أك اعظم بر درجه ده أك كنيشه بر
تفصيلاتله درس ويرمه مشلر. هم شو سردندركه بر قسم أهل ولايت بعض أكوان امكا
نيه يى مرتبهٔ عظما سنده گورمه مشلر ويا گوستره مه مشلر. هم شو سردندركه معرفة ا
اللهده درجات عارفينه چوق چوق تفاوت ايديور. داها بونلر گبى چوق اسرار شو حقيقتدن
انكشاف ايدر. سنده شو تمثيل هم بر درجه حقيقتى احساس ايتديكى هم حقيقت چوق
گنيش وچوق درين اولديغندن بر دهنى تمثيل ايله اكتفا ايديورز. حديمز وطاقتمز
فوقنده اولان أسراره گيرشمه يه حاجت ؟ [اوچنجى دال] قيامتك علامتلريندن
وآخر زمان وقوعاتندن وبعض أعمالك فضيلت وثوابلريندن بحث ايدن أحا
ديث شريفه گوزلجه آكلاشلمادیغندن عقللرينه گوره بر قسم أهل علم اونلرك
بر قسمنه ضعيف ويا موضوع ديمشلر ايمانى ضعيف وأنانيتى قوتلى بر قسمده

انكاره قدر گيتمشدر. شمدى تفصيله گيريشميه جگز. يالكز اون أصلى بيان ايده رز.
[برنجى أصل] يگرمنجى سوزك آخرنده كى سؤال وجوابده ايضاح ايتديگمز مسئله در
اجمالى شودركه دين بر امتحاندر. بر تجربه در. أرواح عاليه يى ارواح سافله
دن تفريق ايدر. اويله ايسه ايلروده هركسك گوره جگى وقوعاتى اويله
بر طرزده بحث ايدر كه نه بتون بتون مجهول قالسين وده بديهى اولوب
هركس ايستر ايستمز تصديقه مجبور قالسين. عقله قاپو آچه جق [illegible]
اولان اختيارى ألندن آلمايه جق. زيرا اگر تماماً بداهت درجه سنده علامت
قيامت گورولسه هركس تصديقه مضطر اولسه او وقت كمور كبى بر استعداد
ألماس كبى بر استعداد ايله برابر قالير. [سر تكليف ونتيجهٔ امتحان ضايع اولور.
ايشته بونك ايچون مهدى وسفيان مسئله لرى گبى چوق چوق مسئله لرده اختلافات
اولمش هم روايتلر دخى چوق چوق مختلف در. بربرينه ضد حكملر اولمش [ايكنجى أصل]
مسائل اسلاميه نك طبقاتى واردر. برى بر برهان قطعى ايسته ر. ديگرى بر ظن
غالب ايله اكتفا ايدر. باشقه سى يالكز بر قبول تسليمى و رد ايتمه مك ايستر اويله
ايسه أساسات ايمانيه دن اولميان مسائل فرعيه ويا وقوعات زمانيه نك
هر برنده بر اذعان يقينى بر برهان قطعى ايسته نيلمز. بلكه يالكز رد ايتمه مك
وتسليمتله ايليشمه مكدر. [اوچنجى أصل] زمان صحابه ده بنى اسرائيل ونصارانك

علمالرندن چوغی اسلامیته گیردیلر. اسکی معلوماتلری دخی اونلرله برابر
مسلمان اولدی. بعضه خلاف واقع معلومات سابقه لری اسلامیته مالی او
لارق توهم ایدلدی [دردنجی اصل] احادیث شریفه ده، راویلرك بعضی
قوللری ویاخود استنباط ایدکلری معنالری متینه حدیث تلقی ایدیلوردی
حالبوکه انسان خطادن خالی اولمادیغی ایچون خلاف واقع بعضه استنباطلری
ویا قوللری حدیث ظن ایدیله رك ضعفنه حکم ایدلمشدر. [بشنجی اصل] انَّ فی
اُمّتی مُحَدَّثُونْ] یعنی ملهمون شریجه بعضه اهل کشف واهل ولایت محدثین
محدثینی الهاملریله کلن بعضه معانی حدیث تلقی ایدلمش حالبوکه الهام اولیا
بعضه عارضه لرله خطا اوله بیلر ایشته بونوعدن برقسم خلاف حقیقت چیقه بیلر
[آلتنجی اصل] بین الناس اشتهار بولمش بعضه حکایه لر بولنیورکه ضروب امثالی
حکمنه کچر حقیقی معناسنه باقلماز. نه مقصد ایچون سوق ایدیلدی اوکا باقیلر
ایشته بونوعدن بین الناس تعارف ایتمش بعضه قصه وحکایات رسول اکرم
علیه الصلاة والسلام بر مقصد ارشادی ایچون تمثیل وکنایه نوعندن ذکر
ایدیورمش. شیوع مسئله لر معنای حقیقیسنده قصور وارسه عرف وعادت ناسه
عائددر. وتعارف وتسامح عمومی یه راجعدر. [یدنجی اصل] پك چوق تشبیه
وتمثیللر بولنورکه مرور زمانله ویا علملك الندن جهلك النه کچمسیله حقیقت

مادیه تلقی ایدیلیور. خطایه دوشر مثلا ثور وحوت اسمنده وعالم مثالده ثور
وحوت تمثاللنده بری وبحری حیوانلرك ناظرلرندن ایکی ملائکة الله عادتا
قوجه بر اوکوز وبر جسمانی بالوق ظن ایدیله رك حدیثه ایلشیلمسه هم متوار بر وقت
حضور نبویه ده بر صس ایشدیلدی رسول اکرم علیه الصلاة والسلام.
فرمان ایتدی که بو کورولتو یتمش سنه دن بری یووارلانوب ایندی بو دقیقه ده جهنمك
دیبنه دوشه رك بر طاشك کورولتوسیدر. ایشته بو حدیثی ایشیدن حقیقته واصل
اولمیان انکاره صاپار. حالبوکه یگرمی دقیقه او حدیثدن صوکره قطعیاً ثابتدرکه
بری کلدی. رسول اکرمه دیدیکه مشهور منافق یگرمی دقیقه اول اولدی یتمش یاشنه
کیردی. او منافق جهنمك بر طاشی اوله رق بوتون مدت عمری تدنیده اسفل سافلین
کفره سقوطدن عبارت اولدیغی غایت بلیغانه بر صورتده رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم بیان ایتمشدر. جناب حق او وفات دقیقه سنده او سسی ایشتدیروب.
اوکا علامت ایتمشدر. [سکزنجی اصل] جناب حکیم مطلق شؤونات تجربه ومیدان
امتحانده چوق مهم شیلری کثرتلی اسباب ایچنده صاقلایور. او صاقلامقله چوق
حکمتلر چوق مصلحتلر وار. علیده مثلا: [لیلة القدری] عموم رمضانده ساعت اجابه
دعایی جمعه کوننده مقبول ولیسی انسانلر ایچنده اجلی عمر ایچنده وقیامتك
وقتی عمر دنیا ایچنده] زیرا اجل انسان معین اولسه یاری عمرینه قدر غفلت مطلق

یا بیدن صوکره دا آغاجنه آدیم آدیم گیتمك گبی بر دهشت ویره جك حالبوکه
آخرت و دنیا موازنه سنی محافظه ایتمك هر وقت خوف و رجا اورتاسنده
بولنمه مصلحتی اقتضا ایدر. که هر دقیقه هم اولمك هم یاشامق محتمله اولسون
شو حالده مبهم طرزنده کی یکرمی سنه مبهم بر عمر بیك سنه معینه بر عمره
مرجحدر. ایشته قیامت دخی شو انسان اکبر اولان دنیانك اجلیدر. اگر
وقتی تعیین اتسه ایدی بوتون قرون اولی و وسطی غفلت مطلقه ده قالاجقه
ایدیلر. انسانك حاصل حیات شخصیه ایله خانه سنك و کویونك بقاسیله
علاقه داردر. اویله ده حیات اجتماعیه سیله کرهٔ ارضك و دنیانك یاشاما
سیله علاقه داردر. «قرآن» [اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ] دیر قیامت یقیندر
فرمان ایدیور. بیك بو قدر سنه گچدیگی حالده گلمه سی یاقینلغنه خلل.
ویرمز زیرا قیامت دنیانك اجلیدر. دنیانك عمرینه نسبةً بیك و یا ایکی بیك
سنه برسنه یه نسبتله بر ایکی گون بلکه بر ایکی دقیقه گبیدر. ساعت یالکز
انسانیتك اجلی دگلکه اونك عمرینه نسبت ایدیلوب بعید گورولسون. بر
ایشته حکیم مطلق قیامتی مغیبات خمسه دن اولاراق علمنده صاقلایور
ایشته بو ابهام سرندندرکه هر عصر حتی عصر حقیقت بینی اولان عصر سعادت
دخی دائما قیامتدن قورقمشلردر حتی بعضی شرائطی همان همان حقیقه دیمشلر

ایشته بو حقیقتی بلمه ین انصافسز انسانلر دیرلرکه آخرتك تفصیلاتنی درس
آلان متیقظ قلبلی گسکین نظرلی اولان صحابه لرك فکرلری نه ایچون.
بیك سنه حقیقتدن اوزاقده دوشمش کبی استقبال دنیویده بیك درت یوز سنه
صوکره گله جك بر حقیقتی عصرلرنده قریب ظن ایتمشلر؛ الجواب: چونکه صحابه
لر فیض صحبت نبوتدن هرکسدن زیاده دار آخرتی دوشونه رك دنیانك فناسی
ایله برلك قیامتك ابهام وقتنده کی حکمت الهیه یی آکلادیغندن اجل شخصی گبی
دنیانك اجلنه قارشی دائما منتظر بر وضعیتده الارقه آخرتلرینه جدی چالشمشلر
در. رسول اکرم علیه الصلاة والسلام قیامتی بکله یکز. انتظار ایدیکز تکرار ایدیله
«شو حکمتدن ایلری گلمه بر ارشاد نبویدر.» یوقسه وقوع معینه دائر بر وحیك
حکمیله دگلدرکی حقیقتدن اوزاقده اولسون) علت آیریدر حکمت آیریدر. ایشته
بو نوع سوزلری کی حکمت ابهامدن ایلری گلیور. هم شو سرندندرکه مهدی سفیانی
آخر زمانده گله جك اشخاصلرك خوفه زمان اولدن حتی تابعین زماننده
اونلری بکله مشلر یتشمك املنده بولنمشلر حتی بعضی اهل ولایت [اونلر الحجة دیمشلر]
ایشته بوده قیامت گبی حکمت الهیه اقتضا ایدرکه وقتلری تعیین ایتمه سون چونکه
هر زمان هر عصر قوهٔ معنویه نك تقویه سنه مدار اولاجق و یأسدن .
قورتاره جق مهدی معناسنه محتاجدر. بو معناده هر عصرك بر حصه سی بولنمه

لازمدر. هم غفلت ایچنده قالره اویماموه ولاقیدلقده نفسك ویرگینی برقما
موه ایچون نفاقلك باشنه گچه جك مدهیسه شخصلردن هرعصرجکیلرینی وقوعیا
لی اکر تعیین ایدلسه ایدی مصلحت ارشاد عمومی ضایع اولوردی سنکدی مهدی
کبی اشخاص حقنده کی روایتك اختلافاتی وسری شو درکه احادیثی تفسیر
ایدنلر منهم احادیثی تفسیرلرینه و استنباطلرینه تطبیق ایتمشلر مثلا مرکز
سلطنت اووقت شامده ویا مدینه ده اولدیغندن وقوعات مهدیه ویا
سفیانیه یی مرکز سلطنت جوارنده اولان بصره کوفه شام کبی یرلرده
تصور ایدرك اویله تفسیر ایتمشلر همده او اشخاصك شخص معنویسنده ویا
تمثیل ایتدکلری جماعته ویا عصرینه عائد آثار عظیمه یی او اشخاصك
ذاتلرنده تصور ایدرك اویله تفسیر ایتمشلرکه او اشخاص خارقه حقلری وقتا
بوتون جلوه لری طاشیه جق کبی بر شکل ویرمشلر حالبوکه دیمشدك بو دنیا بر
تجربه میدانیدر. عقل قاپوسی آچیلر فقط اختیاری الندن آلماز اویله ایسه
او اشخاص حتی او مدهیسه دجال دخی چیقه جغی زمان چوقلری حتی کندی
ده بلکه بدایة دجال اولدیغنی بیلمز بدایة بلکه نور ایمانیك دقتیله او
اشخاص آخرزمان طانیلیلر علامت قیامتدن اولان دجال حقنده
حدیث شریفنده برنجی کونی برسنه ایکنجی کونی برآی اوچنجی کونی برهفته در

دردنجی کونی ایام سائره کبی در. چیقدیغی کون دنیا ایشیدر. قرق کونده دنیایی
کزر. روایت ایدیلیور. بعض قاصر انسانلر بو روایته محال دیمشلر حاشا شو روا
یتك انکاری و ابطالنه تکفل ایتمشلر حالبوکه [والعلم عندالله] بر حقیقتی شو اولمه
کرکدرکه عالم کفرك اك کثافتلیسی اولان شمالده طبیعیونك فکر کفریسندن
سوزیله بر جریان عظیمك باشنه گچه جك و الوهیتی انکار ایده جك بر شخص
شمال طرفندن چیقماسنه اشارتدر و شو اشارتی ایچنده بر رمز حکمتدار
درکه قطب شمالی یه یقین دائره ده بتون سنه بر گیجه بر کوندزدر.
آلتی آی گیجه آلتی آی کوندزدر. دجالك بر کونی بر سنه در او دائره یقینده
ظهورینه اشارتدر. ایکنجی کونی برآیدر دیمکدن مراد شمالدن بری طرفه
کلدکجه بعضاً اولور یازینه برآیده کونشه غروب ایتمز شو دخی دجالك شمالدن
جنوبا عالم مدنیت طرفنه تجاوزینه اشارتدر کونی دجاله اسناد
ایتمکله شو اشارته اشارت ایدر] داها بو طرفه کلدکجه برهفته ده کونشه
غروب ایتمیور. داها کلدکجه طلوع و غروب اورته سنده اوچ ساعت دوام
ایدیور. بن اسارتده ایکن بویله بر یرده بولندم. بره یقینده برهفته
کونشه غروب ایتمه ین بر یر واردی سیر ایچون اورایه گیدیورلردی دجالك
چیقدیغی وقت عموم دنیا ایشیده جك اولان قیدی تلغراف حل ایتمشدر

اسكيدن بو ايكى قيدى محال كورن ملحدلر سدّى عادى كوريورلر علامت
قيامتدن اولان يأجوج مأجوجه وسدّه دائر بر رساله ده بر درجه تفصيلاً
يازلدقندن اوكا حواله ايدوب شوقدر ده يالكز شونى ديرزكه اسكيدن مانچو
مغول عنوانيله اجتماعات بشريه يى زير وزبر ايدن طائفه لر وسدّ چينى ياپديران
سبب ويرنلر قيامته ياقين ينه [انارشيلك] كى بر فكر ايله مدنيت بشريه يى
زير وزبر ايده جكلرينى روايتلر ده واردر. بعضى ملحدلر ديرلر بوقدر عجائبى اولان
دنيايا چوق طائفه لر نره ده؟ الجواب: چكركه كى بر آفات بر موسمده پك چوق ايكن بو
لونلر موسم دكشدكجه مملكتى فساده ويرن كثرتلى او طائفه لرك حقيقتلرى محدود
بعض فردلرده صاقلانيور. ينه زمانى كلدكجه امر الهى ايله او محدود فردلردن
غايت كثرتلى عينى فساديه باشلار. كويا اونلرك حقيقت مليتلرى اينجه ليور
قونچالاشيور. ينه موسمى كلدكجه ظهور ايديور. عيناً اويله ده بر زمان دنيايى هرج
ومرج ايدن او طائفه لر اذن الهى ايله موسمى كلديكى وقت عينى او طائفه.
مدنيت بشريه يى هرج ومرج ايده جكلر. فقط اونلرك محركلرى بشقه بر صو
رتده تظاهر ايدر. [لا يعلم الغيب الا الله] [طقوزنجى اصل] مسائل ايمانيه
دن بر قسمنك نتائجى شو مقيد و طار عالمه بقار. ديكر بر قسمى كنيش ومطلق اولان
آخرته باقار. عمللرك فضيلت وثوابنه دائر احاديث شريفه نك بر قسمى

ترغيب وترهيبه مناسب بر تأثير ويرمك ايچون بلاغتلى بر اسلوبده كلديكندن
دقتسز انسانلر اونلرى مبالغه لى ظن ايتمشلر. حالبوكه بتون اونلر عينى حق
ومحض حقيقت اولدقلرندن مجازفه ومبالغه ايچلرنده يوقدر. ازجمله اك
زياده اهل غفلتلرك ذهنينى قورجالايان شو حديثدركه [لَوْ وُزِنَتِ الدُّنْيَا
عِنْدَ اللّٰهِ جَنَاحَ بَعُوضَةٍ مَا شَرِبَ الْكَافِرُ مِنْهَا جُرْعَةَ مَاءٍ] اوكما قال
مآل شريفى دنيا جناب حقك يانندە بر سينك قنادى قدر قيمتى اولسه ايدى كافرلر
بر يودوم صو اوندن ايچه مزلردى. ايشته حقيقتى شودركه [عند الله] تعبيرى عالم
بقادن ديمكدر. اوت عالم بقادن بر سينك قنادى قدر بر نور مادام ابديدر.
بر يوزينى طولديره جق موقت بر نوردن داها چوقدر. ديمك توجه دنيايى بر سينك
قناديله موازنه دكل بلكه هر كسك قيصه جق عمرينه يرلشن خصوصى دنياسى ابدى
عالم بقادن بر سينك قنادى قدر دائمى بر فيض الهيه بر احسان الهيه موازى
كلمديكى ديمكدر. هم دنيانك ايكى يوزى وار. بلكه اوچ يوزى وار. برى جناب حقك
اسماسنك آيينه لريدر. ديكرى آخرته باقار. آخرتك تارلاسيدر. ديكرى فنايه
عدمه باقار. بلدكلرمز. مرضئ الهيه اولمايان اهل ضلالتك دنياسيدر. ديمك
اسما و حسنانك آيينه لرى ومكتوبات صمدانيه و آخرتك مزرعه سى اولان
توجه دنيا دكل بلكه آخرته ضد وبوتون خطيئاتك منشئى وبلياتك منبعى اولان

دنیا یرینده دنیاسی عالم آخرتده اهل ایمانه ویریلن سرمدی بر ذره سنه .
دكمز دیكنه اشارتدر. ایشته اك طوغری وجدی شو حقیقت نزده انصافز
اهل الحادك اك مبالغه اك مجاز فرض ایتدكلری معنا نزده ده هم مثلا:
انصافز اهل الحادك مبالغه ظن ایتدكلری حتی محال ومبالغه ومجاز ظن
توهم ایتدكلری بر ده عمللرك ثوابنه دائر بعض سوره لرك فضیلتنه حقنده
كلن روایتلردر. مثلا: [فاتحه نك قرآن قدر ثوابی واردر] [سورهٔ اخلاص]
ثلث قرآندر [اذا زلزلت الارض] ربع [سورهٔ قل یا ایها الكافرون] ربع
[سورهٔ یس] اون دفعه قرآن قدر اولدیغنه روایت واردر. ایشته انصافز
ودقتسز انسانلر دیمشلر كه شو محالدر. چونكه قرآن كریم ایچنده [سورهٔ یس]
واونه كی فضیلتلی اولنلرده واردر. اوندن ایچون معناسز اولور. الجواب: حقیقی
شودر كه: قرآن حكیمك هر بر حرفنك بر ثوابی وار، بر حسنه در. فضل الهیدن او
حرفلرك ثوابی سنبله‌لنیر. بعضاً اون دانه ویرر، بعضاً یتمش، بعضاً یدی یوز...
[آیة الكرسی] حرفلری كبی بعضاً بیك بشیوز. «سورهٔ اخلاصك حرفلری كبی
بعضاً اون بیك لیلهٔ برات كبی مقبول وقتلرده تصادف ایدنلر كبی وبعضاً اوتوز بیك
مثلا: خفاش تحوطك لزومی مثللو لیلهٔ قدرده اوقونان آیتلر كبی وبیك آیه
مقابل اشارتیله بر حرفك او گیجه ده اوتوز بیك ثوابی اولور. الحاصل ایشته

قرآن حكیم تضاعف ثوابیله بر آیته موازنه یه گلمز. وگلمیور. بلكی اصل
ثواب ایله بعض سوره لرله موازنه یه گله بیلیر. مثلا: ایچنده مصر اكیلمش بر تار
لا فرض ایده لم كه بیك دانه اكیلمش. بعض حبه لری یدی سنبل ویرسه هر سنبله
ایتسه‌ك هر بر سنبلده یوز دانه اولسه اولسه او وقت تك بر حبه بوتون تارلا
نك ایكی ثلثنه مقابل اولور. مثلا بر یرده اون سنبل ویرسه هر برنده ایكی یوز
دانه ویرسه او وقت بر تك حبه اصل تارلاده كی حبه لرك ایكی مثلی قدردر. هكذا
قیاس ایت. شمدی قرآن حكیمی، نورانی مقدس بر مزرعهٔ سماوی تصور
ایدیورز. ایشته هر بر حرفی اصل ثوابیله بر حبه حكمنده در. اونلرك سنبللری
نظره آلنمق جهته: سورهٔ یس؛ اخلاص؛ فاتحه؛ قل یا ایها الكافرون؛
اذا زلزلت الارض] كبی سائر فضیلتلرینه دائر روایت ایدیلن سوره وآیتلرله موازنه
ایدیله بیلیر. مثلا قرآن حكیمك اوچیوز بیك آلتیوز یكرمی حروفی اولدیغندن سورهٔ
«اخلاص» بسمله ایله برابر آلتمش طقوزدر. اوچ دفعه آلتمش طقوز ایكی یوز یدی حرف
دیمك سورهٔ اخلاصك هر بر حرفنك حسنه لری بیك بشیوزه یقیندر. ایشته
[سورهٔ یس] نك حروفاتی حساب ایدلسه قرآن حكیمه مجموع حروفاتنه نسبت
ایدلسه واون دفعه مضاعف اولمه سی نظره آلنسه شویله بر نتیجه چیقار كه:
«یس شریفك» هر بر حرفی تقریباً بشیوزه یقینه ثوابی یعنی او قدر حسنه صایلر

ایشته بوكا قیاساً بشقه لری ده‌ن تطبیق ایتمه‌لی نه قدر لطیف و گوزل و
طوغری و مجادفه‌سز بر حقیقت اولدیغی آكلاشیلیر [او بیجی اصل] اكثریا
نفسهٔ مخلوقاتده اولدیغی كبی افعال و اعمال بشریه‌ده بعضه خارق فردلر
بولونور. او فردلر اكر ایلكده ایاری كیتسه ایسه اونوتولماق مدار تجریدلر یوقسه
مدار تشاملردر. هم كزلنیورلر عادتا بر شخص معنوی بر غایهٔ خیالی حكمنه
كیررلر سائر فردلرك هر بریسی او اولمایه چالیشیر و او اولمق احتمالی وار.
دیمك او مكمل خارق فرد] مطلقا مبهم بولونور. هر یرده بولونماسی ممكنه
شو ابهام اعتباریله منطقجه [قضیهٔ ممكنه] صورتنده كلیته حكم ایدیله‌بیلر
یعنی هر بر عمل شویله بر نتیجه ویره‌بیلمه‌سی ممكندر. مثلا كیم جمعه وقتنده ایكی
ركعت نماز قیلسه بر حج قدر در. ایشته ایكی ركعت نماز بعضه وقتده بر حجه
مقابل كلدیكی حقیقتدر. هر بر ایكی ركعت نمازده بو معنا كلیت ایله ممكندر.
دیمك شو بوغده‌كی روایتلر وقوعی بالفعل دائمی كلی دكل قبولك مادام شرطلری
وار در. كلیت ودائمیلكدن مقصد بلكی یا بالفعل موقته‌در مطلقه‌در ویاخود
ممكنه در كلیه‌در دیمك. شونوع احادیثده‌كی كلیت ایسه امكان اعتباریله
در. مثلا غیبت قتل كبیدر دیمك غیبتده اویله بر فرد بولونور كه قتل كبی بر زهر
قاتلدن داها مضردر. مثلا بر كوزل سوز بر عبدی آزاد ایتمك كبی بر صدقه

عظیمه‌نك یرینه كچر شمدی ترغیب وتشویق ایچون او مبهم فرد مكمل مطلقه
بر صورتده هر یرده بولونماسینك امكانی واقع بر صورتده كوستر مطلقه خیره شوقی
وشردن نفرتی تحریك ایتمكدر. همده شو عالمك مقیاسلریله عالم ابدینك
شیلری طارتیلماز. بو رایك اك بیوكی اورایك اك كوچوكنه موازی كلمز ثواب
اعمال او عالمه باقدیغی ایچون دنیوی نظریمز اوكا طارکلیور. عقلمزه صیغشمیور
میور. مثلا: [مَنْ قَرَءَ هٰذَا اُعْطِيَ لَهُ مِثْلَ ثَوَابِ مُوسٰى وَهَارُونَ] یعنی
[الحمدلله رب السموٰت ورب الارضین رب العالمین وله الكبریاء فی السموٰت
والارض وهو العزیز الحكیم ※ الحمدلله رب السموٰت ورب الارضین رب العالمین
وله العظمة فی السموٰت والارض وهو العزیز الحكیم ※ لله الملك رب السموٰت
وهو العزیز الحكیم ※ انظافر و وقتسزلرك اك زیاده نظر دقتی جلب ایدن شوكبی
روایتلردر. حقیقتی شودر كه دنیاده طار نظریمزله قیصه حجه فكریمزله موسی وهارون
علیهم السلامك ثوابلرینی نه درجه تصور ایدیورز بلیورز عالم ابدیده
رحیم مطلق سعادت ابدیده نهایتسز احتیاج ایچنده بر عبده نه بر ثك ویرده
مقابل ویره‌جكی حقیقت ثواب او ایكی ذاتك ثوابلرینه فقط دائرهٔ علمنزه
تخمینمزه كیرن ثوابلرینه مساوی اوله‌بیلیر مثلا بدوی وحشی بر آدم هیچ پادشاهی
كورمه‌مش سلطنت حشمتی بیلمه‌یور. بر كویده بر آغانی نقل تصور ایدر او محدود

حكايه بر پادشاهی اوندن بیوكجه بر آغا قدر بیلیر حتی بر ده ساده‌دل بر طائفه
واركه اسكیدن دیورلر دیكه پادشاهك كندی اوجاغی یاننده وتجره سنك
باشنده پیشیردیكی بولغور چورباسی یاننده نه یاپیور بزم آغامز اولی بیلیوه
دیجك اونلر پادشاهی او قدر طار بر وضعیتده وعادی بر صورتده تخیل ایدیورلركه
كندی بولغور چورباسنی كندی پیشیریور عادتا یوزباشی حشمتنده فرض ایدیورلر
شیمدی بری او آدملردن برینه دیسه سن بوكون بنم ایچون بو ایشی یاپسه‌ك
سنك بلدیكك پادشاه قدر سكا بر حشمتلك (حشمتی) ویره جكم یعنی بر یوزباشی قدر
بر رتبه ویره جكم اوسوز حقیقتده چونكه حشمت پادشاهیدن اونك خاطره
خطرینه كیرن ایچون بر یوزباشی قدر بر شوكتده ایشته دنیا نظریله خطاكارلر
له آخرته متوجه حقائقه ثوابلری اوبده‌وی آدم قدر ده دوشونمیورلر ..
حضرت موسی وهارونك مجهولری اولان حقیقی ثوابلریله موازنه دكل چونكه
تشبیه قاعده‌سی مجهولی معلومه قیاس ایدر] ملكی موازنه ایدیلن معلومز
اولان وتحقیره كیرن ثوابلریله بر عبد مؤمنه بر ویردیكه مقابل مجهولمز
اولان حقیقی ثواب ایدر هم ده دكز یوزی وقطره‌نك كوزبه‌كی كونشك تمام
عكسنی طوتمقده مساوی درلر فرقه كیفیتده در حضرت موسی وهارونك دكز
مثال آیینه‌لری وحلیه انعكاسی ایدن ماهیت ثواب وبر قطره حكمنده ..

بر عبد مؤمنك بر آیتدن آلدیغی [عینیه ماهیت ثوابدر] ماهیتجه وكمیتجه
بردرلر [كیفیت ایسه قابلیته تابعدر] هم بعض اولوركه بر تك كلمه
بر تك تسبیح اویله بر سعادت خزینه سنی آچاركه آلتمش سنه خدمت ایله او
آچیلماز دیمك بعضه حالات اولیوركه بر تك «آیت» قرآن قدر فائده
ویره بیلیر هم اسم اعظمه مظهر اولان رسول اكرم علیه الصلاة والسلامك
بر آیتده مظهر اولدیغی فیض الهی بلكه بر پیغمبرك عموم فیضی قدر اولابیلیر وراثت
احمدیه ایله اسم اعظم ظلنه مظهر بر مؤمنه كندی قابلیتی اعتباریله
كلیتجه بر پیغمبرك فیضی قدر ثواب آلیر دینلسه خلاف حقیقت اولامازهم ده
ثواب وفضیلت نور عالمندندر او عالمدن بر عالم بر ذره‌یه صیغیشه بیلیر ناصلكه
بر ذره‌جك بر شیشه‌ده سماوات نجوملیه برابر كوره بیلیر اویله ده نیت خالصه
ویا شفافیت پیدا ایدن بر ذره‌دن بر آیتدن سموات كبی نورانی ثواب وفضیلت
یرلشه بیلیر نتیجه كلام ای انصافسز ودقتسز ایمانی ضعیف فلسفه‌سی قوی
خودبین منتقد آدم شو اوندن آصلی نظره آل صوكره سن خلاف حقیقت
وقطعی مخالف واقع كوردیككك بر روایتی بهانه ایدرك احادیث شریفه
طولاییسیه رسول اكرم علیه الصلاة والسلامك مرتبه عصمتنه خلل كتیره‌جك
اعتراضه یاپما حقكی اوذاتمه زیرا اون آصلك اون دائره‌سی انظاردن واز كچیر

حقیقی بر حضور وار ایسه بزه عائددر دیرلر حدیث شریفه راجع اولامازه
اگر حقیقی دخی لطیفه سنك سوء فهمكه عائددر دیرلر الحاصل انكار ورده
كتمك شو اوزن اصولی تكذیب و ابطال اتمك لازم كلیر بوده انصافلك .
وار ایسه بو اوزن اصولی كمال دقتله ودوشونلكدن فكره اوعقلك خلاف حقیقت
كوردیكی بر حدیثی انكار یرینه قالقشمه یا بر تفسیری وار یا بر تأویلی ویا بر
تعبیری وار در دی ایلیشمه [اون برنجی اصل] ناصل قرآن حكیمك متشابهاتی
وار تأویله محتاجدر ویاخود مطلقا تسلیم ایستور احادیثك ده قرآنك
متشابهاتی كبی مشكلاتی وار بعضاً خوجه دقتلی بر تفسیره و تعبیره محتاجدر
كچمسه مثاللرله التقا ایده بیلیرسكز اوت ناصل هشیار اولان آدم یاتمسه
اولان آدمك رؤیاسنی تعبیر ایدر اویله ده بعضاً اویقوده اولان بر آدم یاننده
اویانق اولان قونوشانلرك سوزلرینی اشیدیور فقط كندی عالم منامنه تطبیقا
ایدر بر طرزده معنا ویریور تعبیر ایدیور اویله ده ای غفلت وفلسفه
اویقوسی ایچنده تنویم ایدیلمه انصاف آدم سن [مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى
وَتَنَامُ عَيْنِي وَلَا يَنَامُ قَلْبِي] حكمنه مظهر وحقیقی هشیار ویقظان اولان
ذاتك كوردیكنی سن كندی رؤیا كبی انكار وكل تعبیراته اوت اویقوده
بر آدمی بر سینك ایصیرسه مدهیشه بر حربده یاره لر آلیر كبی بر حقیقت توهمیه .

بعضاً تلقی ایدر اوندن صوكره ایسه حقیقةً بن یاره لندم بقاطوب تفنك آتیلدی
دینه جك یاننده اوطورانلر اونك اویقوسنده كی اضطرابنه كولیورلر ایشته
بونلوم آلود نظر غفلت وفكر فلسفه البته حقائق نبوته محك اولاماز لر .
[اون ایكنجی اصل] نظر نبوت وتوحید وایمان وحدته آخرته الوهیته باقدیغی
ایچون حقائقی اوكا كوره كورور اهل فلسفه وحكمتك نظری كثرة اسبابه
طبیعته باقار اوكا كوره كورور نقطهٔ نظر بربرندن اوزاقدر اهل فلسفه نك
اك بیوك بر مقصدی اهل اصول الدین وعلما وكلامك مقاصدی ایچنده
كورنمیه جك بر درجه ده كوچوك واهمیتسزدر ایشته اونك ایچوندر كه
موجوداتك تفصیل ماهیتنده وانجه احواللرنده اهل حكمت خوجه ایلری كیتمشلر
فقط حقیقی حكمت اولان علوم عالیهٔ الهیه واخرویه ده اوقدر كریدیلركه
اك بسیط بر مؤمندن داها كری درلر بو سری فهم ایتمینلر] محققو اسلامیئی
حكماره نسبةً كری ظن ایدیورلر حالبوكه عقللری كوزلرینه اینمسه كلشنده
بوغولمسه اولانلار نه حدی واركه وراثت نبوت ایله مقاصد عالیهٔ قدسیه
یه یتیشلره یتشه بیلسونلر] هم بر شی ایكی نظرله باقلدیغی وقت ایكی مختلف
حقیقتی كوستریور ایكیسیده حقیقت اوله بیلیر فننك هیچ بر حقیقت قطعیه سی
قرآنك حقائق قدسیه سنه ایلیشه مز فننك قیصه الی اوكا اوزانه مز .

معنوی دهنته ابریشه مزیحونه اولارق بر مثال ذکر ایده‌ریز مثلا کرهٔ ارضی اهل
حکمت نظریله باقیلسه حقیقتی شودرکه گونشه اطرافنده متوسط بر سیاره‌کبی
حدسز یلدیزلر ایچنده دونر] یلدیزلره نسبةً کوچوك بر مخلوقدر فقط اهل
قرآن نظریله باقلدیغی وقت اون بشنجی سوزده ایضاح ایلدیکی حقیقتی شویله
درکه ثمرهٔ عالم اولان انسانك جامعك بدیع واك عاجز اك ضعیف اك
لطیف بر معجزهٔ قدرت اولدیغندن بشیك ومسکنی اولان زمین سمایه نسبةً مادةً
کوچوکلکیله وحقارتیله برابر معناً وصنعةً بتون کائناتك قلبی مرکزی بتون
معجزات صنعتك مشهری سرکیسی بتون تجلیات اسماسنك مظهری نقطهٔ محرا
قیه‌سی نهایتسز فعالیت ربانیه‌نك محشری معکسی حدسز خلاقیت الهیه‌نك
خصوصاً نبات وحیوانك کثرتلی انواع صغیره‌سنده جوادانه ایجادلك مداری
وجنتشوسی ویك کبنسه آخرت عالملرنده‌کی مصنوعاتك کوچوك مقیاسده نمونه
گاهی ومنسوجات ابدیه‌نك سرعتله ایشله‌ین دزگاهی ومناظر سرمدیه‌نك
چابوق دکیشن تقلیدگاهی وتناسلیه دائمه‌نك تخومجقلرینه سرعتله سنبللنه
جك دار وموقت مزرعه‌سی وتربیه‌گاهی اولمشدر. ایشته ارضك بو عظمت معنویه
سندن واهمیت معنویه سندندرکه قرآن حکیم سمواته نسبةً بیوك بر آغاجك .
کوچوك بر میوه‌سی حکمنده اولان ارضی بتون سمواته قارشی] کوچوك قلبی بیوك

قالبه

جسده مقابل طوتمسی کبی] دنك طوتیور. اوتی بر کفه ده بوتون سمواتی
بر کفه ده قویور. مکرراً [رب السموات والارض] دیور. ایشته سائر مسائلی
بوکا قیاس ایت داخلا که فلسفه‌نك وحسز سونوك حقیقتلری قرآنك
پارلاق درخشان حقیقتلرینه مصادم ایده‌مز نقطهٔ نظر آیری آیری اولدیغی
ایچون آیری آیری کورونور [درنجی دال] اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ
مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ
وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ
يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ] صدق الله العظیم
شو بیوك وکنیه آیتك خزینه‌سندن یالکز بر تك جوهرینی کوستره‌جک
شویله که قرآن حکیم تصریح ایدیورکه عرشدن فرشه یلدیزلردن سینکلره
ملکلردن سمکلره سیاره‌لردن ذره‌لره قدر هرشی «جناب حقه» سجده
وعبادت وحمد وتسبیح ایدر. فقط عبادتلری مظهر اولدقلری اسمالره وحا
لتلرینه کوره آیری آیری در. جشید جشید در. بز اونلرك عبادتلرینك
متنوعلك بر نوعنی بر تمثیل ایله بیان ایده‌رز مثلا: [وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى]
عظیم بر مالك الملك بیوك بر شهری ویا محتشم بر سرایی بنا ایتدیکی وقت
او ذات درت نوع عمله‌یی اونك بناسنده استخدام واستعمال ایدر.

[برنجی نوع] اونلر مخلوق دکوللر ایدی . بو نوعك نه معاشی وار ونه ده اجرتی ~~وجروتی~~ وار . بلکه اونلر سیدلرینك امریله ایشلدیکلری هر عملده اونلرك غایت لطیف بر ذوقه وحصه سی واردر . سیدلرینك مدحندن ووصفندن نه دیسه لر اونلرك ذوقه و شوقنی زیاده ایدر . اونلر او مقدس سیدلرینه انتسابلرنی بیوك بر شرف بیله رك اونکله اکتفا ایدیورلرهم او سید...
باقیلرنده معنوی لذت بولیورلر ...
[ایکنجی قسم کم] عامی بعض خدمتکا...
یورلر بلکه او مالك ذیشان اونلر...
و علیمله اونلری جالشدیریور . اونلر...
او خدمتکارلر بلمیورلرکه عمللرینه نه جیثید کلی غایه لرعالی مصلحتلر ترتیب ایدیور . حتی بعضیلری توهم ایدیورکه اونلرك عمللری یالکز کندیلرینه عائد اولا اجرت و معاشندن عبارت غایه سی یوقدر . .
[اوجنجی قسم] اومالك الملك برقسم حیوانی وار . اونلری او شهرك او سرایك بنا سنده بعضی ایشلرده استخدام ایدیور . اونلره یالکز بر یم ویریور . استعدادلرینه موافق ایشلرده جالشالری اونلره بر تلذذ ویریور .

جونکه بالقوّه بر قابلیت و بر استعداد فعل و عمل صورتنه کیرسه انبساط ایله تنفس ایدر . بر لذت ویرر . بتون فعالیتلرده کی لذت بو سردندر . شو قسم خدمتکارلر اجرت ومعاشلری یالکز بر یم حبه یم وشو لذت معنویه در . اونکله اکتفا ایدرلر [دردنجی قسم] اویله عمله لردرکه بلیورلرنه ایشلیورلر ونه ایچون ایشلیورلر دکیلك ایچون ایشلیورلر وسائر عمله لرنه ایچون ایشله ... ایچون ایشلدیریور . ایشته بو نوع ... ری وار . اونلره درجات و رتبه .
...ـنا بونلك کبی سماوات و ارضك ..
... ذوالجلالی اولان [رب العالمین]
... اودر . بلکه عزت و عظمت و ربوبیتك شؤنانی کبی بعض حکمتلر ایچون شو کائنات سرایند ه شو دائره ٔ اسباب ایچنده هم ملائکه یی هم حیواناتی هم جماداتی و نباتاتی هم انسانلری استخدام ایدیور . اونلره عبادت ایتدیریور . شو درت نوعی آیری آیری وظائفله عبودیتله مکلف ایتمشدر . برنجی قسم تمثیلده مخلوقلره مثال ملائکه لردر . ملائکه لرا ایسه اونلرده مجاهده ایله ترقیات یوقدر . بلکه هربرینك ثابت بر مقامی معینه بر رتبه سی

أن يكون حرا طليقا، فليعفني الناس من أياديهم
وصنائعهم، لأني ~~لأحب~~ لا أحب أن أكون عبدا
لهم ولا أسيرا في أيديهم
...ولي أفضل أن أعيش، ~~منقوتا~~ ممقوتا مرذولا

[بيرنجى نوع] اونلر مخلوق مكلفلردر. بو نوعك نه معاشى وار، نه ده
اجرتى وار. بلكه اونلر سيدلرينك امريله ايشلديكلرى هر عملده
اونلرك غايت لطيف بر ذوق و حضور، بر شوقلرى وار در. سيدلرينك
مدحندن و وصفندن نه ديسه‌لر اونلرك ذوقه و شوقنه زياده
ايدر. اونلر او مقدس سيدلرينه انتسابلرينى بيوك بر شرف بيله‌رك
اونكله اكتفا ايدييورلر. هم او سيدك ناحيه حسابنه نظريله ايشلره
باقمالرنده معنوى لذت بولويورلر. اجرت و رتبه‌يه محتاج اولمايورلر.
[ايكنجى قسم كه] عامى بعض خدمتكارلردر. بيلمه‌يورلر نه ايچون ايشله
يورلر. بلكه او مالك ذيشان اونلرى استعمال ايدييور. كندى فكريله
و علميله اونلرى چالشديرييور. اونلره لايق بر جزئى اجرت ده وييور.
او خدمتكارلر بيلميورلركه عمللرينه نه جهتده كلى غايه‌لر عالى مصلحتلر
ترتيب ايدييور. حتى بعضيلرى توهم ايدييوركه اونلرك عمللرى يالكز
كنديلرينه عائد اولان اجرت و معاشدن باشقه غايه‌سى يوقدر..
[اوچنجى قسم] او مالك الملك بر قسم حيوانى وار. اونلرى او شهرك او سرايك
بناسنده بعضى ايشلرده استخدام ايدييور. اونلره يالكز بر يم وييور.
استعدادلرينه موافق ايشلرده چالشمالرى اونلره بر تلذذ وييور.

چونكه بالقوه بر قابليت و بر استعداد فعل و عمل صورتنه كيرسه انبساط
ايله تنفس ايدر. بر لذت وير. بوتون فعاليتلرده كى لذت بو سردندر. شو قسم
خدمتكارلر اجرت و معاشلرى يالكز ييه‌جك يم و شو لذت معنويه‌در.
اونكله اكتفا ايدرلر. [دردنجى قسم] اويله عمله‌لردركه بيليورلر نه ايشليورلر
و نه ايچون ايشليورلر، و كيمك ايچون ايشليورلر، و سائر عمله‌لر نه ايچون ايشله
يورلر، و او مالكك مقصدى نه در، نه ايچون ايشلتديرييور. ايشته بو نوع
عمله‌لرك سائر عمله‌لره رياستى و نظارتلرى وار. اونلره درجات و رتبه
لرينه كوره درجه درجه معاشلرى وار. عيناً بونك كبى سماوات و ارضك
مالك ذوالجلالى] و دنيا و آخرتك باقى ذوالجمالى اولان [رب العالمين]
دكل احتياج ايچون، چونكه هر شيئك خالقى اودر. بلكه عزت و عظمت و ربوبيتك
شؤوناتى كبى بعض حكمتلر ايچون شو كائنات سراينده شو دائره اسباب ايچنده
هم ملائكه‌يى هم حيواناتى هم جماداتى و نباتاتى هم انسانلرى استخدام ايدييور.
اونلره عبادت ايتديرييور. شو درت نوعى آيرى آيرى وظائف عبوديتله مكلف
ايتمشدر. بيرنجى قسم تمثيلده مخلوقلره مثال ملائكه‌لردر. ملائكه‌لر ايسه اونلرده
مجاهده ايله ترقيات يوقدر. بلكه هر برينك ثابت بر مقامى معين رتبه‌سى

واردر. فقط اونلرك نفس عمللرنده بر ذوق مخصوصه لری وار. نفس عبادتلرنده
درجاتلرینه كوره تفیضلری وار. دیمك اجرت متقابله لرك مكافاتی خدمتلرینك
ایچنده در. ناصلكه انسان ماء وهوا وضیاء وغدا ایله تغذی ایدر.
تلذذ ایدر. اویله ده ملكلر ذكر وتسبیح وحمد وعبادت ومعرفت ومحبتك انوار ایله
تغذی ایدرجه تلذذ ایدیورلر. چونكه اونلر نوردن مخلوق اولدقلری ایچون غدا
لرینه نور كافیدر. حتی نوره یقین اولان رائحۀ طیبه دخی اونلرك بر نوع
غدالریدر كه اوندن خوشلانیورلر. ارواح طیبه روائح طیبه یی سورر.
هم ملكلر معبودلرینك امریله ایشلدكلری ایشلرده واونك حسابیله یاپدقلری
عمللرده واونك نامیله ایتدكلری خدمتده واونك نظریله یاپدقلری نظا
رتده واونك انتسابیله قزاندقلری تشرفده واونك ملك وملكوتنك مطا
لعه سیله آلدقلری تنزهده واونك تجلیات جمالیه وجلالیه سنك مشاهده
سیله قزاندقلری تنعمده اویله بر سعادت عظیمه واردر كه عقل بشر آكلامز.
ملك اولمیان بیلمز. ملكلرك بر قسمی عابددرلر. دیكر قسمنك عبودیتلری عملده
در. ملائكه نك عمله قسمی بر نوع انسان كبی [تعبیر جائز ایسه بر نوع چو
بانلق] ایدر. بر نوعیده چفتچیلك ایدر یعنی روی زمینی عمومی بر مزرعه در.

ایچنده كی بتون حیواناتك طائفه لرینه خالق ذوالجلالك امریله اذنیله
حسابیله حول وقوتیله بر ملك موكل نظارت ایدر. اوندن داها كوچك
بر نوعی هر بر نوع حیواناته مخصوص چوبانلق ایده جك بر ملائكۀ موكل وار. هم ده
روی زمینه بر تارلادر. عموم نباتات اونك ایچنده اكیلر عمومنه جناب حقك نامیله
قوتیله نظارت ایده جك موكل بر ملك واردر. اوندن دها آشاغی بر ملك بر بر
طائفۀ مخصوصیه نظارت ایتمكله جناب حقه عبادت وتسبیح ایدن ملكلر وار. رزاقیت
عرشنك حمله سندن اولان حضرت میكائیل علیه السلام شونلرك اك بیوك ناظریدر.
ملكلرك چوبان و چفتچیلرك مشابه سنده اولانلر انسانلره مشابهتلری یوقدر. چونكه
اونلرك نظارتلری صرف جناب حقك حسابیله در. واونك نامیله در. واونك
امریله وقوتیله در. بلكه نظارتلری یالكز بو نوعك تجلیاتنه مأمور اولدیغی نوعده
مشاهده ایتمك وقدرت ورحمتك جلوه لرینی او نوعده مطالعه ایتمك واو امر
الهیه یی او نوعه بر نوع الهام ایتمك واو نوعك افعال اختیاریه سنی بر نوع تنظیم
ایتمكدن عبارتدر. وبالخاصه زمینك تارلاسنده كی نباتاته نظارتلری اونلرك
تسبیحات معنویه لرینی ملك لسانیله تمثیل ایتمك واونلرك حیاتلریله فاطر ذوالجلاله
قارشی تقدیم ایتدیكلری تحیات معنویه لرینی ملك لسانیله اعلان ایتمك هم اونلره
ویریلن جهازاتی حسن استعمال ایتمك وبعض غایه لره توجیه ایتمك و بر نوع.

تنظیم ایتمكدن عبارتدر. ملائكه لرك شو خدمتلری جزءِ اختیاریلریله بر نوع كسبدر.
بلكه بر نوع عبودیت وعبادتدر. تصرف حقیقیلری یوقدر. چونكه هر شیده خالق
كل الشیئه خاص بر سكه واردر. باشقه لری پارمقلرینی ایجاده قاریشدیره مازلر.
دیمك ملائكه لرك شو نوع عمللری ایسه اونلرك عبادتیدر. انسانلر كبی عادتلری
دكلدر. وبو سره بناءً ایكنجی قسم عمله حیواناتدر. حیوانات دخی اشتها صاحبی
بر نفس وبر جزءِ اختیاریلری اولدیغندن عمللری خالصاً لوجه الله اولمایور.
بر درجه نفسلرینه ده بر حصه چیقاریورلر. اونك ایچون مالك الملك ذوالجلال
والاكرام كریم اولدیغندن اونلرك نفسلرینه بر حصه ویرمك ایچون عمللرینك
ضمننده اونلره بر معاش احسان ایدیور. مثلا مشهور بلبل قوشی گولوك عشقیله [حاشیه]
معروف اولدیغی كبی فاطر حكیم استخدام ایدیور. بش غایه ایچون اونی استعمال
ایدیور. [برنجیسی] حیوانات قبیله لری نامنه نباتات طائفه لرینه قارشی اولان
مناسبات شدیده یی اعلانه مأموردر. [ایكنجیسی] رحمانك رزقنه محتاج مسا
فرلری حكمنده اولان حیوانات طرفندن بر خطیب ربانیه دركه رزاق كریمك
طرفندن گوندریلن هدیه لری استقبال مقامنده اعلان سرور ایتمكله موظفدر.

[حاشیه] بلبل شاعرانه قونوشدیغی ایچون شو بحثده بر پارچه شاعرانه دیشور.
فقط خیالی دكل حقیقتدر..

[اوچنجیسی] ابناء جنسنه امداد ایچون گوندریلن نباتاته قارشو حسن استقبالی
هر كسك نامنده اظهار ایتمكدر. [دردنجیسی] نوع حیواناتك نباتاته درجهٔ
عشقه واصل اولان شدت احتیاجنی نباتاتك گوزل یوزلرینه قارشی مبارك
باشلری اوستنده بیان ایتمكدر. [بشنجیسی] مالك الملك ذوالجلال والاكرامك
بارگاه رحمتنه الك لطیف بر تسبیحی الك لطیف بر شوقده انجنده گللكی الك لطیف بر یوزده
تقدیم ایتمكدر. ایشته شو بش غایه لر كبی باشقه معنالرده واردر. شو معنالر وشو غایه
لر بلبلك حق سبحانه وتعالینك حسابنه ایتدیكی عملك غایه سیدر. بلبل كندی
دلیله قونوشور. بز شو معنالری اونك حزینه سوزلرندن فهم ایدیورز. ملائكه وروحانیلر
فهم ایتدكلری كبی كندیسی كندی نغماتنك معناسنی تماماً بلمزسه ده فهمیوره ضرر ویرمز
دیكله ین سویلیندن داها ایی آكلار مشهوردر. هم بلبل شو غایه لری تفصیلاتیله
بیلمه مسندن اولمامسنه دلالت ایتمیور. لااقل ساعت كبی سكا اوقاتكی بیلدیریر كندیسی
بیلمیور. نه یاپیور بیلمه مسی سنك بیلدیكنه ضرر ویرمز. اما او بلبلك جزئی معاشی
ایسه او تبسم ایدن گولوجكلی گوزل گول چیچكلرینك مشاهده سیله آلدیغی ذوقده
و اونلرله محاوره وقونوشمه ده دردلرینی دوكمكله آلدیغی تلذذدر. دیمك اونك
نغمات حزینه سی حیوانی تألماتدن گلن تشكیات دكل بلكه عطایای رحمانیه دن
گلن تشكراتدر. بلبله نحل ونمل عنكبوت ونحلی یعنی آری وواسطهٔ نسل ایلك و

یوزه ومجك وقاریجه وهوام وكوچوك حیوانلرك بلبللرینی قیاس ایت هر برینك
عمللرینی بلبل کبی چوق غایه لری وار. اونلر ایچونده بر معاشه جزئی حکمنده
بر دوغه مخصوص خدمتلرینك ایچنده درج ایدلمشدر. اوذوقه ایله صنعت
ربانیه ده کی مهم غایه لره خدمت ایدیورلر. نه صلکه بر سفینهٔ سلطانیه ده
بر نفر دومنجیلك ایدوب بر جزئی معاشه آلور. اویله ده خدمت سبحانیه ده
بولنان بو حیوانات بر جزئی معاشلری واردر. [بلبل بحثنه بر تتمه] ..
صاحبیه ظهر ایتمه که بو اعلان ودلالته وتسبیحاتك نغماتیله تغنی) بلبله مخصوصدر
بلکه اکثر انواعك هر بر نوعك بلبل مثالی بر صنفی وار که اونوعك الك لطیف ..
حسیاتنی الك لطیف بر تسبیح ایله الك لطیف سجعه لرله تمثیل ایده جك صور بر لطیف فردی
ویا افرادی بولونور. خصوصا سینك وبو حشرات بلبللری هم چوق هم جشید جشید در که
اونلر بتون قولاغی بولنانلرك الك كوچوك حیواندن الك بیوكنه قدر اولانلرك .
باشلرینده تسبیحاتلرینی کوزال سجعه لرله اونلره ایشتدیروب اونلری متلذذ ایدیورلر
اونلردن بر قسمی لیلیدر. کیجه سکوته طالان وسکونته کیرن بتون کوچوك حیوانلرك
[قصیده خوان اینسلری] کیجه نك سکوتنده وموجوداتك سکونتنده اونلرك طاتلی
سوزلی [نطوه خوانلریدر] واومجلس خلوتده اولان ذکر خفینك دائره سنده ـ
" بر قطبیدر " که هر بریسی اونی دیکلدکده قلبلریله فاطر ذو الجلاللرینه ذکر وتسبیح ایدرلر

دیکر بر قسمی نهاریدر. کوندوزده آغاجلرك منبرلرنده بتون ذی حیاتك باشلرینده
یازده وبهار موسملرنده یوکسك آغازلرله لطیف نغمات ایله سجعلی تسبیحات ایله
رحمن الرحیمك حتی اعلان ایدیورلر کویا بر ذکر جهری حلقه سنك بر رئیسی کبی
ایشیدنلرك جذبه لرینی تحریك ایدیورلر اووقت ایشیدنلرك هر برلری لسانه
مخصوصیله وبر آوازه مخصوصیله فاطر ذو الجلالنك ذکرینه باشلار. دیمك هر نوع
موجوداتك حتی یلدیزلرکده بر سر ذاکری ونور افشان بر بلبلی واردر. فقط
بتون بلبللرك الك افضلی والك اشرفی والك منوری والك باهری والك اعظمی
والك کریمی وسجعه الك یوکسك وصنعجه الك پارلاق وذکرجه الك اتم وشکرجه
الك اعم وماهیتجه الك اکمل وصورتجه الك اجمل وکائنات بوستاننده آرضه وسمواتك
بتون موجوداتنی لطیف سجعه لریله لذیذ نغماتیله وعلوی تسبیحاتیله وجده وجذبه یه
کتیرن نوع بشرك عندلیب ذیشانی وبنی آدمك بلبل ذو القرآنیدر. علیه و
علی آله وامثاله افضل الصلاة واجمل التسلیمات. الحاصل کائنات سراینده خدمت
ایدن حیوانات کمال اطاعتله اوامر تکوینیه یه امتثال ایدوب فطرتلرنده کی غایه
لری کوزل بر وجهله وجناب حقك نامیله اظهار ایدرك حیاتلرینك وظیفه لرینی
بدیع بر طرزده ایله جناب حقك قوتیله ایشله مکله ایتدکلری تسبیحات وعبادات اونلرك
هدیه لری وتحیاتلریدرکه فاطر ذو الجلال وواهب حیات درکاهنه تقدیم ایدیورلر

[اوچنجى قسم عمله] لرى نباتات وجماداتدر اونلرك جزئى اختيارلرى اولمديغى ايچون
معاشلرى يوقدر. عمللرى خالصاً لوجه الله در. وجناب حقك اراده سيله وتسميه سيله
وحايله وحول وقوتيله در. فقط نباتاتك كنديلرنده حس اولنيوركه اونلرك
وظائف تلقيح وتوليدده وميوه لرك تربيه سنده برجنس تلذذلرى وار. فقط هيچ
تألماته مظهر دكلدر. حيوانات مختار اولديغى ايچون لذتله برابر ألميده وار. جمادات ونباتاتك
عمللرنده اختيار كلمديكى ايچون آثارلرى اختيار صاحبى اولان حيوانلرك عمللرندن دها
مكمل اولور. اختيار صاحبى اولنلرك ايچنده آرى وامثالى كبى وحى والهام ايله تنور..
ايدنلرك عمللرى جزئى اختيارينه سنه اعتماد ايدنلرك عمللرندن دها مكملدر. بريوزينك
تارلاسنده نباتاتك هربر طائفه سى لسان حال ايله واستعداد دليله فاطر حكيمدن
سؤال ايديورلر دعا ايديورلركه يا ربنا بزه قوت ويركه يريوزينك هرطرفنده طا
ئفه مزك بيرغنى ديكه لم. سلطنت ربوبيتكى لسانمزله اعلان ايده لم. ودروى ارضه
معبدنده وهربر كوشه سنده سكا عبادت ايتمك ايچون بزه توفيق ويروهركاه
ارضك هربر طرفنده سنك اسماء حسنى كك نقشلرينى سنك بديع وآنتيقه
صنعتلريكى كندى لسانمزله تشهير ايتمك ايچون بزه بر رواج وسياحته اقتدار وير
ديرلر. فاطر حكيم اونلرك معنوى دعالرينى قبول ايدركه بر طائفه نك تخملرينه
قنادجقلر ويرر. هرطرفه اوچوب كيديورلر طائفه لرى نامنه اسماء الهيه يى اوقوتديرورلر

اكثرى تيليلى نباتات برقسم صارى چچكلرك تخملرى كبى وبرقسمنه ده انسانه لازم
ويا خوشنه كيده جك كوزل ات ويريور. انسانى اوكا خدمتكار ايدوب هر
طرفه اكيور. بعضيسى طائفه لرينه ده هضم اولمايه جق سرت بركميك اوستنده.
حيوانلر يوته جق براتـ ويريوركه حيوانلر اونى خوجه طرفلره طاغيديورلر
بعضيلرينده چنكلجكلر ويروب هرتماس ايدن يه يا پيشيور. بشقه يرلره كيده رك
طائفه سنك بايراغنى ديكر. صانع ذو الجلالك آنتيقه صنعتنى تشهير ايديورلر
وبرقسمنه ده [آجى دوكه لك دنيلن] نباتاتكى صاحبالى تفنك كبى برقوت
ويريركه وقتى كلديكى زمان اولنك ميوه سى اولان خيار جوره دوشر صاحبالر
كبى برقاچ متره يرلرده تخمجقلرينى آتار. زرع ايدر. فاطر ذو الجلالك ذكرو تسبيحنى
كثرتلى لسانلرله سويلتدير. حكمه جالبشر وهكذا قياس ايت. فاطر حكيم وقادر عليم
كمال انتظامله هرشيئى كوزل يا پمش كوزل تجهيز ايتمش كوزل غايه لره
توجيه ايتمش كوزل وظيفه لرله توظيف ايتمش كوزل تسبيحات يا پديريور كوزل عبا
دت ايتديريور. اى انسان انسان ايسه ك شو كوزل ايشلره طبيعت تصادف
عبثيت ضلالتى قاريشديرمه چيركين ايتمه چيركينلك يا پمه چيركين اولمه..
[دردنجى قسم] انسانلردر. شو كائنات سراينده بر نوع خدمه اولان انسانلر هم
ملائكه يه بكزر هم حيوانه بكزر. ملائكه يه عبوديت كليه ده نظارتده

شمولنده معرفتک احاطه سنده بو بیوک دلاللقده ملکلره بکزر، بلکه انسان دها جامعدر. فقط انسانک شرّه دائر استعدادلی بر نفسی بولندیغندن ملائکه‌نک خلافنه اولارق پک مهم ترقیات و تدنیاته مظهردر. هم انسان عملنده نفسی ایچون بر حظ و ذاتی ایچون بر حصه آرادیغی ایچون حیوانه بکزر. اویله ایسه انسانک ایکی معاشی وار. بری جزئیدر. حیوانیدر. معجلدر. ایکنجیسی ملکیدر. کلیدر. مؤجلدر. شمدی انسانک وظیفه سیله معاشی و ترقیات و تدنیاتی کبی یکرمی اوج عدد سوزلرده قسماً کچمشدر. خصوصاً اونبرنجی ویکرمی اوچنجی ده دها زیاده بیان ایدلمسی اولدیغی ایچون شوراده اختصار ایدرک قاپویی قاپیورز. ارحم الراحمیندن جنت قاپولرینی بزه آچمایه و شو سوزلرک تکمیلنه توفیقی رجوع ایله بنا ایله قصورلرمزی و خطالرمزی عفوینی طلب ایله ختم ایدیورز.

[بشنجی دال] بشنجی دالک بش میوه‌سی وار. [برنجی میوه] ای نفس پرست وای دنیاپرست آرقداشم محبت شو کائناتک بر سبب وجودیدر. هم شو کائناتک بویدر. هم حیاتیدر. انسان کائناتک اک جامع میوه‌سی اولدیغی ایچون کائناتی استیلا ایدن بر محبت او میوه‌نک چکردکی اولان قلبنه درج ایدلمشدر. ایشته شویله نهایتسز بر محبته لایق اولاجق نهایتسز بر کمال صاحبی اولابیلیر. ایشته ای نفس وای آرقداش انسانده خوفه و محبته آلت اولاجق

ایکی جهازی فطرتنده درج اولنمشدر. علی کل حال او محبت و خوف یا خلقه ویا خالقه متوجه اولاجقدر. حالبوکه خلقدن خوف ایسه الیم بر بلیه‌در. خلقه محبت دخی بلالی بر مصیبتدر. چونکه سن اویله لره قورقارسک که سکا مرحمت ایتمز ویا سنک استرحامکی قبول ایتمز. شو حالده خوف الیم بر بلادر. محبت ایسه سودیککک شی یا سنی طانیماز، اللّهه اصمارلادق دییوب کیدر. کنجلک ومالک کبی ویا محبتک ایچون سنی تحقیر ایدر. کوریورمیسنکه مجازی عشقلرده یوزده طقسان طقوزی معشوقندن شکایت ایدر. چونکه صمد آیینه‌سی اولان باطن قلب ایله صنم مثال دنیوی محبوبلره پرستش ایتمک او محبوبلرک نظرنده ثقیلدر و استثقال ایدر، رد ایدر. زیرا فطرت [فطری ولایق اولمیان شیئی رد ایدر. آتا. شهوانی سوزلر بحثمزدن خارجدر.] دیمک سودیکک شیلر یا سنی طانیمیور. یا سنی تحقیر ایدیور. یا سکا رفاقت ایتمیور رغمکه مفارقت ایدیور. مادام اویله‌در. بو خوف و محبتی اویله بر یره توجیه ایت که سنک خوفک لذتلی بر تذلل اولسون. محبتک ذلتسز بر سعادت اولسون. اوت خالق ذو الجلالدن خوف ایتمک اونک رحمتک شفقتنه یول بولوب التجا ایتمکدر. دیمکه خوف بر قامچیدر. اونک رحمتک قوجاغنه آتار. معلومدرکه بر والده مثلا بر یاوروجغی قورقوتوب سینه‌سنه جلب ایدیور. او قورقو او یاورویه ..

غایت لذتلیدر. چونکه شفقت سینه سینه جلب ایدیور. حالبوکه بتون والده لرك
شفقتلری رحمت الٰهیه نك بر لمعه سیدر. دیمك خوف اللهده بر عظیم لذت واردر.
مادام خوف اللهك بویله بر لذتلی بولونسه محبت اللهده نه قدر نهایتسز لذت
بولونه جغی معلوم اولور. هم اللهدن خوف ایدن باشقه لرك قساوتلی بلالی
خوفندن قورتولور. هم الله حسابنه اولدیغی ایچون مخلوقاته ایتدیکی محبت
دخی فراقلی، ألملی اولمیور. اوت انسان اولا نفسنی سوه ر، صوکره آقاربنی، صوکره
ملتنی، صوکره ذی حیات مخلوقاتی، صوکره کائناتی، دنیایی سوه ر. بو دائره لرك
هر برینه قارشو علاقه داردر. اونلرك لذتلریله متلذذ و ألملریله متألم اوله بیلیر.
حالبوکه شو هرج ومرج عالمده، روزگار دوراننده هیچ برشی قرارنده قالمادیغندن
بیچاره قلب انسان هر وقت یارالانیور. الیله یاپشدیغی شیلر، او شیلر گیدیور.
اللرینی یارالیور. بلکه قوپاریورلر. دائما اضطراب ایچنده قالیر یاخود غفلت
ایله سرخوش اولور. مادام اویله در، ای نفس! عقلك وارسه بوتون او محبتلری
طوپلا، حقیقی صاحبنه ویر. شو بلالردن قورتول. شو نهایتسز محبتلر نهایتسز بر کمال
وجمال صاحبنه مخصوصدر. نه وقت حقیقی صاحبنه ویردك او وقت بتون بو اشیایی
اونك نامیله و اونك آیینه سی اولدیغی جهتله اضطرابسز ده سوه بیلیرسك. دیمك

شو محبت طوغریدن طوغری یه کائناته صرف ایدلمه ملی گرکدر. یوقسه محبت الَذ
لذیذ بر نعمت ایکن ألیم بر نقمت اولور. بر جهت قالدی که ألك مهمی ده اودر که
ای نفس! سن محبتکی کندی نفسکه صرف ایدیورسك. سن کندی نفسکی کندیکه معبود
و محبوب یاپیورسك. هرشیئی نفسکه فدا ایدیورسك. عادتا بر نوع ربوبیت ویریور
سك. حالبوکه محبتك سببی یا کمالدر ذاتنده سوه یلیر یاخود منفعتدر.
یاخود لذتدر. یاخود خیردر. یاخود بونلر گبی بر سبب تحتنده محبت ایدیلیر. شمدی ای نفس
بر قاچ سوزده قطعی اثبات ایتمشز که اصل ماهیتك قصور، نقص، فقر، عجزدن
یوغرولمشدر. [ظلمت قرانلغك درجه سی نسبتنده نورك پارلاقلغنی گوستردیکی گبی
ضدیت اعتباریله سن اونلرله فاطر ذوالجلالك جمال قدرت و رحمتنه آیینه دارلق
ایدیورسك. دیمك ای نفس نفسکه محبت دکل بلکه عداوت ایتملیسك یاخود آجیما
لیسك یاخود مطمئنه اولدقدن صوکره شفقت ایتملیسك. اگر نفسکی سورسك چونکه
سنك نفسك لذت و منفعتك منشأیدر. سن ده لذت و منفعتك ذوقنه مفتونسین
او ذره حکمنده اولان لذت و منفعت نفسیه یی نهایتسز لذت و منفعتلره ترجیح
ایتمه. ییلدیز بوجکی گبی اولما. چونکه او بتون احبابنی و سوه دیکی اشیایی قرانلغه
وحشته غرق ایدر. نفسنده بر لمعه جق ضیا ایله اکتفا ایدر. زیرا نفسی اولان لذت و منفعتله

برابر بوتون علاقه دار اولدیغك و بوتون منفعتلریله انتفاع ایتدیگك وسعا
دتلریله مسعود اولدیغك بوتون کائناتك منفعتلری نعمتلری التفاتنه تابع
بر محبوب ازه لی بی — ومطلقك لازمدر. تا هم لذتیگك هم بوتون اونلرك
سعادتلریله متلذذ اوله سك هم کمال مطلقك محبتندن الدیغك نهایتسز بر لذت
آلاسك. اکا سنده سنك نفسکه اولان شدید محبتك اونك ذاتنه قارشی محبت
ذاتیه در که سن سوء استعمال ایدوب کندی ذاتکه صرف ایدیورسك. اویله ایسه
نفسکده کی انانیتی بیرت هویتی کوستر. وکائناته طاغیتوب بوتون محبتلرك اونك
اسماء وصفاتنه قارشی ویرلمش بر محبتدر. سن سوء استعمال ایتمه سك جزئی
ده چکیورسك. چونکه بر شیده صرف اولونمیان بر محبت غیر مشروعه نك جزاسی
مرحمتسز بر مصیبتدر. رحمن الرحیم اسمیله حوریلرله مزین جنت کبی سنك بوتون آرزو
لریکه جامع بر مسکن سنك جسمانی هوسانکه احضار ایدن و سائر اسماسیله
سنك روحك قلبك سرّك و سائر لطائفك (آرزو) حصولرینی تنطیمیه ایده جك
ابدی احسانانتی اوحینده سکا مهیا ایدن و هر بر اسمنده معنوی چوق خزینهٔ
احسان وکرم بولنان بر محبوب ازه لیك البته بر ذرّه محبتی کائناته بدل اوله بیلیر
کائنات اونك بر جزئی تجلی محبتنه مقابل گلمز. اویله ایسه او محبوب ازه لیك

حبیبه سویلتدیرن شو فرمان ازه لی بی دیکله اتباع ایت [ان کنتم تحبون الله
فاتبعونی یحببکم الله] [ایکنجی میوه] ای نفس] عبودیت «مقدمه و مکافات
لاحقه داکل» بلکه نتیجهٔ نعمت سابقه در» اوت بز اجرتمزی آلمشز.
اوکا کوره خدمت ایله و عبودیت ایله موظفز چونکه ای نفس خیر محضه اولان
وجودی سکا کیدیرن خالق ذو الجلال سکا اشتهالی بر معده ویردیکندن رزق
اسمیله بوتون مطعوماتی بر صفرهٔ نعمت ایچنده سنك اوکیکه قویمشدر. صوکره
سکا حساسیتلی بر حیات ویردیکندن او حیاتك (حیات) دخی بر معده کبی رزق ایستر
کوز قولاق کبی بوتون دویغولرك الرکی دکر بر روی زمینی قدر کنیش بر صفرهٔ
نعمتی او الرك اوکونه قویمشدر. صوکره معنوی چوق رزق و نعمتلر ایسته ین
انسانیتی سکا ویردیکندن عالم ملك وملکوت کبی کنیش بر صفرهٔ نعمت او معدهٔ
انسانیتك اوکنه و عقلك الی یتیشه جك نسبتده سکا آچمشدر. صوکره نهایتسز
نعمتلری ایستهین و حدسز رحمتك میوه لریله تغذی ایدن و انسانیت کبرای
اولان اسلامیتی و ایمانی سکا ویردیکندن دائرهٔ ممکنات ایله برابر اسماء حسنی
و صفات مقدسه نك دائره سنه شامل بر صفرهٔ نعمت و سعادت و لذت
سکا فتح ایتمشدر. صوکره ایمانك بر نوری اولان محبتی سکا ویر مطلقه غیر متناهی بر

بر حضره نعمت وسعادت ولذت سڭا احسان ایتمشدر. یعنی جسمانیتك اعتبا
ریله کوچوك ضعیف عاجز ذلیل مقید محدود بر جزؤسك. اونك احسانیله
جزؤ بر جزئیدن کلی بر کل نورانی حکمنه کچدك. زیرا سڭا حیاتی ویرمکله جزئیدن
بر نوع کلیته وانسانیتی ویرمکله حقیقی کلیته واسلامیتی ویرمکله علوی ونورانی
بر کلیته ومعرفت ومحبتی ویرمکله محیط بر نوره سنی چیقارمشدر. ایشته ای نفس
سن بو اجرتی آلمشسك عبودیتك لذتلی نعمتلی راحتلی خفیف بر خدمتله
مکلفسین. حال بوکه بوکا ده تنبللك ایدیورسك. اکر یاپارسم یاپارم لاقیدانه یاپسه‌ڭده کویا
اسکی اجرتلری کافی کلمیورسه کبی چوق بیوك شیلری متحکمانه ایستیورسك
وهم نه ایچون دعام قبول اولمادی دییه نازلانیورسك. اوت سنك حقك
ناز دکیل نیازدر. جنابِ حق جنتی وسعادت ابدیه‌یی محض فضل وکرمیله احسان
ایدر. سن دائما رحمت وکرمنه التجا ایت. اوکا کووه‌ن وشو فرمانی دیکله [قل
بفضل الله وبرحمته فبذلك فلیفرحوا هو خیر مما یجمعون] اکر دیرسك
شو کلی حدسز نعمتلره قارشو ناصل شو محدود جزئی شکرمله مقابله ایده بیلیرم
الجواب: کلی بر نیتله حدسز بر اعتقاد ایله. مثلا ناصلکه بر آدم بش غروشلق قیمتده
بر هدیه ایله پادشاهك حضورینه کیرر وکورورکه هر بری ملیونلره دکر هدیه‌لر

مقبول آدملردن کلمش اوراده دیزلمش. اونك قلبنه کلیر بنم هدیه‌م هیچدر
نه یاپایم. بردن دیر: ای سیدم بتون شو قیمتدار هدیه‌لری کندی ناممه سڭا تقدیم
ایدیورم. چونکه سن اونلره لایقسك. اکر بنم اقتدارم اولسه ایدی بونلرك مثلی
سڭا هدیه ایدردم. ایشته هیچ احتیاجی اولمایان ورعیتك درجهٔ صداقت
وحرمتلرینه علامت اولهرق هدیه‌لرینی قبول ایدن او پادشاه او بیچاره‌نك
ارزوسنی
او بیوك کلی نیتی وخصوصی واوکونه دیلوکنك اعتقاد لیاقتنی الك بیوك بر هدیه
کبی قبول ایدر. عیناً اویله ده عاجز بر عبد نمازنده دیر [التحیات لله] یعنی بتون
مخلوقاتك حیاتلریله سڭا تقدیم ایتدیکلری هدیهٔ عبودیتلرینی بن کندی حسابمه
عمومنی سڭا تقدیم ایدیورم. اکر الیمدن کلسه ایدی اونلرقدر سڭا تحیه‌لر تقدیم ایده
جکدم هم سن اونلره هم داها فضله‌سنه لایقسك. ایشته شو نیت واعتقاد
پك کنیش بر شکر کلیدر. نباتاتك تخملری وحبلر دکلری اونلرك نیتلریدر..
مثلا قاوونك قلبنده نوه‌لر صورتنده بیك نیت ایدر که یا خالقی سنك:
اسمای حسناڭك نقشلرینی یرك بر چوق کوشه‌لرنده اعلان ایتملی ایسترم
جنابِ حق کله‌جك شیلری ناصل کله‌جکلرینی بیلدیکی ایچون اونلرك نیتلرینی بالفعل
عبادت کبی قبول ایدر. مؤمنك نیتی عملندن خیرلیدر. شو سرّه اشارت ایدرهم

سبحانك وبحمدك عدد خلقك ورضاء نفسك وزنة عرشك ومداد
كلماتك ونسبحك بجميع تسبيحات أنبيائك وأوليائك وملائكتك] كبى حدسز
عدد ايله تسبيح ايتمه‌نك حكمتى شو سردن آكلاشيلير: هم ناصل بر ضابطه بتون
نفراتنك يكون خدمتلرينى كندى نامنه پادشاهه تقديم ايدر، اويله ده مخلو
قاته ضابطلك ايدن وحيواناته ونباتاته قوماندانلغه نيابت وموجودات
ارضيه‌يه خليفه‌لك ايتمكه قابل اولان وكندى خصوصى عالمنده هركسه كندى
وكيل تلقى ايدن انسان [اياك نعبد واياك نستعين] دير، بتون خلقك
عبادتلرينى واستعانه‌لرينى كندى نامنه معبود ذو الجلاله تقديم ايدر. هم
[سبحانك بجميع تسبيحات جميع مخلوقاتك وبألسنة جميع مصنوعاتك] دير،
بتون موجوداته كندى حسابنه سويلتدير. هم [اللهم صل على محمد بعدد ذرات
الكائنات ومركباتها] دير، هرشى نامنه بر صلوات كتيرير، چونكه هرشى نور
احمدى ايله علاقه‌دار در. ايشته تسبيحاتده صلواتلرده حدسز عددلرك حكمتى
آكلا [اوچنجى نكته] اى نفس! آز بر عمرده حدسز بر عمل اخروى ايسترسه‌ك و
هر بر دقيقه‌ء عمركى بر عمر قدر فائده‌لى كورمك آرزو ايدرسه‌ك وعادتكى
عبادته وغفلتكى حضوره قلب ايتمك ايسترسه‌ك سنت سنيه‌يه اتباع ايت

چونكه بر معامله‌ء شرعيه‌يه تطبيق عمل ايتديكك وقت بر نوع حضور ويرير،
بر نوع عبادت اولور، اخروى چوق ميوه‌لر ويرير. مثلا برشى صاتون آلدك،
ايجاب وقبول شرعيه‌يى تطبيق ايتديكك دقيقه‌ده او عادى آليش ويريشك
بر عبادت حكمنى آلير. واو تخطر حكم شرعى بر تصور وحى ويرير، او دخى شارعى
دوشوندرمكله بر توجه الهى ويرير، او دخى بر حضور ويرر. ديمك سنت سنيه‌يه
تطبيق عمل ايتمكله بو فانى عمر باقى ميوه‌لر ويره‌جك، بر حيات أبديه‌يه مدار اوله
جق اولان فائده‌لر آلدره ايديلر. [فآمنوا بالله ورسوله النبى الامى الذى
يؤمن بالله وكلماته واتبعوه لعلكم تهتدون] فرماننى ديكله، شريعت
وسنت سنيه‌نك احكاملرى ايچنده جلوه‌لرى انتشار ايدن أسماء حسنى
نك هر بر اسمك فيضنه تجليسنه بر مظهر جامع اولمغه چاليش. [دردنجى ميوه]
اى نفس! اهل دنيايه خصوصاً أهل سفاهته خصوصاً أهل كفره باقوب،
صورى زينت و آلدادجى غير مشروع لذتلرينه آلدانوب تقليد ايتمه. چونكه سن
اونلرى تقليد ايتسه‌ك اونلر كبى اولاماز سك؛ بلكه چوق سقوط ايدرسك. حكمسك
حيوان دخى اولاماز سك. چونكه سنك باشكده‌كى عقل مشؤم بر آلت اولور.
وسنك باشكى دائما دوكر. چونكه مثلا بر سراى بولونسه. بيوك بر دائره‌سنده

بویوك بر الكتریق لامباسی بولونور. او الكتریقدن نشئت ایتمسه دا اونكله باغلی
كوچوك كوچوك الكتریقلر كوچوك منزللرده تقسیم ایتمسه شمدی بریسی او بیوك
الكتریق لامباسنك دوكمه سنك جوهرینی ضیالی قپاتسه بتون منزللردیه بر
قرانلق ایچنده دیر وحشته دوشر و باشقه بر سرایده بیوك الكتریق لامباسیله مربوط
اولمیان كوچوك الكتریق لامبالری هر منزلده بولنیور. او سرای صاحبی بویوك
الكتریق لامباسنك دوكمه سی جوهره یك قپاتسه سائر منزللرده ایشیقلر بولنه بیلیر
اونكله ایشی كوره بیلیر خرسزلردن استفاده ایده مزلر ایشته ای نفسم بر مجی
سرای بر مسلماندر. حضرت پیغمبر قلبنده او بویوك الكتریق لامباسیدر. اگر اونی
اونوتسه العیاذ بالله قلبندن اونی چیقارسه هیچ بر پیغمبری داها قبول ایده مز
بلكی هیچ بر كمالاتك یری روحنده قالماز حتی دینی ده طانیماز و ماهیتنده كی
بتون منزللر و لطیفه لر قرانلقده دوشر و قلبنده مدهیش بر تخریبات و وحشت.
اولیور. عجبا بو تخریبات و وحشته مقابل هانكی شیئی قزانوب انسیت ایده بیلیرسك
هانكی منفعتی بولوب او تخریبات ضررینی اونكله تعمیر ایده بیلسك حالبوكی اجنبیلر ایكنجی
سرایه بكزرلر پیغمبر عظمك نورینی قلبلریندن چیقارسه لرده كندیلریجه بعضه نورلر
قالابیلیر دیا قالابیلیر ظن ایده رلر اونلرك معنوی كمالات اخلاقیه لرینه مدار اولاجق

حضرت موسی و عیسی كبی علیهم السلام بر نوع ایمانلری و خالقلرینه بر جسید.
اعتقادلری قالابیلیر ای نفس اماره اگر دیسك بن اجنبی دكل حیوان اولمق ایسترم
كما قاچ دفعه سویلمشدم حیوان كبی اولاماسك زیرا قفاكده كی عقل اولدیغی
ایچون او عقل كچمش الملری دكله جك قورقولری طوقاندیله سنك یوزیكه
باشیكه چیاپارچه دوكویور بر لذت ایچنده بیك الم قاتیور. حیوان ایسه المسز
كوزل بر لذت آلیر ذوقه ایدر اویله ایسه اولا عقلكی چیقار. آت حولكه حیوان اول
هم [كالانعام بل هم اضل] سرینه تا دیبی گور. [بشنجی میوه] ای نفس مكررا
سویلدیكمز كبی انسان شجرهٔ خلقتك میوه سی اولدیغندن میوه كبی اك اوزاده والك
جامع و عمومه بقار و عمومك جهة الوحدتی ایچنده صاقلار بر قلبی چكرده كی
طاشیان ویوزی كثرته فنایه دنیایه باقان بر مخلوقدر) عبودیتی ایسه اولك
یوزینی فنادن بقایه خلقدن حقه كثرتدن وحدته منتهادن مبدئه چویرن
بر خیط وصلت یاخود مبدأً و منتها اوره سنده بر نقطهٔ اتصالدر. ناصلكه تخم
اولاجق قیمتدار بر میوه ذیشعور اغاجك آلتنده كی ذی روحلره باقسه كوزللكنه
كووننسه كندینی اونلرك الرینه آتسه و یا غفلت ایدوب دوشسه اونلرك الرینه
دوشه جك یا حیوانه جق عادی بر تك میوه كبی ضایع اولاجق اگر او میوه نقطهٔ

استنادینی بولسه ایجنده‌کی چکردك بتون اغاجك جهة الوحدتی طوتغله
بر آغاجك بقاسنه و حقیقتك دوامنه واسطه اولدیغی دوشونه بیلسه
او وقت اوتك میوه‌نك ایچنده بر تك چکردك بر حقیقت طیبه دائمه یه
بر عمر باقی ایچنده مظهر اولیور. اویله ده انسان اکر کثرته طالوب کائناته ایچنده
بوغولوب دنیانك محبتیله سرخوش اولورسه فانیلرك تبسملریله الدانسه اونلرك
قوجاقلرینه آتیلسه البته نهایتسز بر خسارته دوشر، هم فانی هم عدمه
دوشر هم معنا کندینی اعدام ایدر. اکر لسان قرآندن قلب قولاغیله ایمان درسینی
ایشیدوب باشنی قالدیرسه وحدته متوجه اولسه عبودیتك معراجیله عرشه
کمالاته چیقابلیر باقی بر انسان اولور. ای نفسم مادام حقیقت بویله در،
و مادام ملت ابراهیمی ایسك ابراهیم واری [لا اُحِبُّ الآفِلین] دی و محبوبه
باقیه یوز چویر و بنم کبی شو بیتلری آغلا :

[لَقَدْ اَبْكٰى نَعٰى لَا اُحِبُّ الآفِلينْ مِنْ خَليلِ اللّٰهْ]
[فَصَبَّتْ عَيْنُ قَلْبى قَطَرَاتٍ بَاكِيَاتْ مِنْ شُؤُونِ اللّٰهْ]
[لِتَفْسيرِ كَلَامٍ مِنْ حَكيمٍ اَىْ نَبِىٍّ فى كَلَامِ اللّٰهْ]
[نَمى دیبا بَسْتَنْ اُفُولَه گُمْ شُدَنْ مَحْبُوبْ]
[نَمى اَرْزَدْ غُرُوبَده غَيْبْ شُدَنْ مَطْلُوبْ.]
[نَمى خَاهَمْ فَنَاده مَحْوْ شُدَنْ مَقْصُودْ]
[نَمى خَاهَمْ زَوَالَده دَفْنْ شُدَنْ مَعْبُودْ]
[عَقْلْ فَرْيَادْ مى دَارَدْ نِدَاىِ لَا اُحِبُّ الآفِلينْ مى زَنَدْ رُوحَمْ]
[نَمى خَاهَمْ نَمى خَاهَمْ نَمى تَابَمْ . فُرقت]
[نَمى اَرْزَدْ مَرَاقَه اينْ زَوَالْ دَرْدْ بيشْ تَلَافى]
[اَزْ آنْ دَرْدى كيرِشْ لَا اُحِبُّ الآفِلينْ مى زَنَدْ قَلْبَمْ]

[در این حالی بقا حاری بقا خیزد فنادن]

[فنا شد هم پدا لکن هم عدم بین که از دنیا بقایه ده فنادن]

[فکر فیرادمی دارد ازین : لا احب الافلین : می دند وحدان]

[بدان ای نفس نادانم که : در دهر فرد از فانی دوده هست]

هست

[باباقی دوستی جاین جاماچی :]

[که در یعتبرها ایعام هست ولیس آنا دها اسما بکیر]

[مقری ومی ذن در فنا ان قیش لی معنا :]

[بلی آنا دها کو بیدیذ اسما لفظی بر معنا بجان معنا ومی زن]

[در هوا ان لفظی سودی :]

[عقل و یادمی ذا رد عیات : لا احب الافلین : میدن ای نفسم]

[چه خوش کویذ او شید جامی عشق خولی :]

[یکی ماه یکی جان یکی جوی یکی بین یکی دان یکی کوی :]

نعم صدقت ای جامی هو المطلوب هو المحبوب هو المقصود هو المعبود]

که لا اله الا الله هو برابر می دند عالم :

اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد : کما صلیت علی ابراهیم

وعلی آل ابراهیم فی العالمین انك حمید مجید ※

نسخ

محمد ابراهیم